

OBRTNIČKA ŠKOLA OSIJEK
Trg bana Josipa Jelačića 24
OSIJEK

Klasa: 602-03-01/2018-76
Ur.broj: 2158-50-04-2018-1

**ŠKOLSKI KURIKULUM
OBRTNIČKE ŠKOLE OSIJEK
za 2018./2019. školsku godinu**

Osijek, 25. rujna 2018.

Temeljem članka 28. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 6/12. i 86/12., 126/12., 94/13., 152/14. i 7/17.), čl. 12. i čl. 24. Statuta Obrtničke škole Osijek, Školski odbor donio je na sjednici održanoj 25. rujna 2018.

ŠKOLSKI KURIKULUM za 2018./2019. školsku godinu.

Školski kurikulum donosi se na temelju nacionalnog kurikulumu i nastavnog plana i programa, a utvrđuje dugoročni i kratkoročni plan i program rada Škole s izvannastavnim, izvanškolskim i drugim aktivnostima te realizaciju dodatne, dopunske nastave i projekata Škole te se tijekom školske godine može nadograđivati i mijenjati ovisno o potrebama i mogućnostima Škole.

Školski kurikulum mora biti dostupan svakom roditelju i učeniku u pisanom obliku. Smatra se da je školski kurikulum dostupan svakom roditelju i učeniku u pisanom obliku, ako je objavljen na mrežnim stranicama škole.

SADRŽAJ:

1. PODACI O ŠKOLI.....	5
2. CILJEVI ŠKOLSKOG KURIKULUMA.....	5
3. ZADACI ŠKOLSKOG KURIKULUMA.....	6
4. NOSITELJI AKTIVNOSTI, PROGRAMA ILI PROJEKTA	6
5. KULIKULARNA PODRUČJA.....	6
5.1. izborna nastava.....	8
5.2. izvannastavne (slobodne) aktivnosti.....	28
5.3. učenička zadgruga – KREATIVNE RUKE.....	30
5.4. građanski odgoj.....	32
5.5. izložbe, natjecanja.....	38
5.6. izleti, ekskurzije, posjeti.....	38
5.7. projekti, projektni dani.....	41
5.8. preventivni programi.....	53
5.8.1. plan i program zdravstvenog odgoja i obrazovanja.....	53
5.8.2. školski preventivni programi.....	58
5.9. Vijeće učenika.....	64
5.10. prezentacija škole.....	65
6. KALENDAR AKTIVNOSTI ŠKOLE.....	66

1. PODACI O ŠKOLI

Današnja Obrtnička škola Osijek proizašla je iz Šegrtske škole Osijek Donji grad. Ona je osnovana uredbom Kraljevske hrvatsko-slavonske zemaljske vlade u Zagrebu, Odjel za bogoštovlje i nastavu, broj: 9.485 od 30. svibnja 1886. i otvorena 14. studenoga 1886. godine.

Danas je Obrtnička škola Osijek moderna škola za obrazovanje budućih obrtnika. Nastava se izvodi u skladu s važećim nastavnim planovima i programima. Teorijsku nastavu i vježbe izvode 34 profesora, nastavnika i stručnih suradnika u školi, a praktičnu nastavu i stručnu praksu obrtnici i majstori u obrtničkim radionicama i trgovačkim društvima. Školu polazi 302 učenika razvrstanih u 24 razredna odjela. U redovnim razrednim odjelima učenici se obrazuju u sljedećim zanimanjima: frizeri, pedikeri, fotografi, autolakireri, mesari, pekari, krojači i stolari, a u razrednim odjelima za učenike s teškoćama u razvoju: pomoćni kuhar i slastičar, pomoćni pekar, pomoćni cvječar, pomoćni krojač, pomoćni bravar, pomoćni vodoinstalater, pomoćni autolakirer. Školovanje traje tri godine nakon čega učenici polažu završni ispit i stječu srednju stručnu spremu navedenih zanimanja.

2. CILJEVI ŠKOLSKOG KURIKULUMA

Ciljevi školskog kurikulumu proizlaze iz vizije naše škole u budućnosti, ali i iz cjelokupnog opredjeljenja i politike Republike Hrvatske koja se opredijelila za uklapanje u europski i svjetski kontekst imajući na umu činjenicu o izgradnji društva znanja. Ciljevi školskog kurikulumu su:

- osigurati sustavan način poučavanja učenika, poticati i unapređivati njihov emocionalni, intelektualni, tjelesni, društveni i duhovni razvoj u skladu s njihovim sklonostima i sposobnostima
- razvijati učenicima svijest o važnosti očuvanja okoliša i održivog razvoja
- podučavati učenike o važnosti tolerancije, suživota, uvažavanja različitosti i prihvaćanja drugih
- razvijati učenicima svijest o nacionalnoj pripadnosti, očuvanju povijesno-kulturne baštine i nacionalnog identiteta

- odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece, osposobiti ih za življenje i sudjelovanje u demokratskom društvu
- osigurati učenicima stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) i stručnih kompetencija, osposobiti ih za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća
- osposobiti učenike za cjeloživotno učenje, razvijanje svijesti o važnosti razvoja vlastitih sposobnosti te usađivanje odgovornosti prema sebi

3. ZADACI ŠKOLSKOG KURIKULUMA

Školskim kurikulumom se utvrđuju:

- aktivnost, program i/ili projekt
- ciljevi aktivnosti, programa i/ili projekta
- namjena aktivnosti, programa i/ili projekta
- nositelji aktivnosti, programa i/ili projekta i njihova odgovornost
- način realizacije aktivnosti, programa i/ili projekta
- vremenik aktivnosti, programa i/ili projekta
- okvirni troškovnik aktivnosti, programa i/ili projekta
- način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja.

4. NOSITELJI AKTIVNOSTI, PROGRAMA ILI PROJEKTA

- Školski odbor
- ravnatelj
- pedagog
- školski defektolog
- nastavno osoblje

5. KULIKULARNA PODRUČJA

Kulikularna područja se organiziraju prema planu i programu pojedinog zanimanja, te nastavnim predmetima i ovise o programskom opsegu predmeta za pojedinu godinu srednje škole.

Dugoročni školski kurikulum obuhvaća općeobrazovni dio predmeta koji sačinjavaju: hrvatski jezik i književnost, engleski jezik, njemački jezik, povijest, tjelesna i zdravstvena kultura, psihologija, politika i gospodarstvo, te obavezni stručni dio predmeta po zanimanjima.

Nastavnim programima pojedinih predmeta se planira njihovo trajanje, ciljevi, sadržaji, metode rada i obrazovni ishodi pojedinačno kroz trogodišnje školovanje. Planiraju se svake godine i pohranjeni su kod voditelja škole.

Kratkoročni školski kurikulum sastoji se od planova za 2018./2019. školsku godinu, a čine ga:

1. izborna nastava
2. izvannastavne (slobodne) aktivnosti
3. građanski odgoj
4. izložbe, natjecanja
5. izleti, ekskurzije, posjeti
6. projekti, projektni dani
7. preventivni programi
8. Vijeće učenika
9. prezentacija Škole
10. školska zadruga

5.1. IZBORNA NASTAVA

Cilj aktivnosti: zadovoljiti potrebe učenika za znanjima i vještinama pojedinih predmeta

Namjena aktivnosti:

- ciljani interes učenika
- nastavak školovanja, ispunjavanje funkcionalnih zadataka nastave

Nositelji aktivnosti:

- predmetni nastavnici
- ravnatelj
- stručni tim škole

Načini realizacije aktivnosti: redovna nastava

Vrijeme: u toku školske godine

Vrednovanje (načini vrednovanja/način korištenja rezultata vrednovanja):

- vrednovanje i samovrednovanje
- obilazak nastave i stručni uvid, vrednovanje učenika i predmetnih nastavnika

	PREDMET	IZBORNA NASTAVA RAZRED	Broj sati
1.	Tjelesna i zdravstvena kultura	1.1; 1,2; 1.3; 1.4 2.1; 2.2; 2.4 3.1; 3.2; 3.4	1
2.	Osnove prehrane	1.3 – pekar	1
3.	Zoonoze bolesti	1.3 – mesar	1
4.	Ljekovito bilje	2.1 – frizer	1
5.	Ljekovito bilje	2.2 – frizer	1
6.	Mikrobiologija u struci	2.3 – pekar	1
7.	Ambalaža i pakiranje mesa	2.3 – mesar	1
8.	Dizajn posebnih efekata	2.4 – autolakirer	1
9.	Dekorativna kozmetika	3.1 – frizer	1
10.	Tradicijske frizure	3.1 – frizer	1
11.	Dekorativna kozmetika	3.2 – frizer, pediker	1
12.	Tradicijske frizure	3.2 – frizer	1
13.	Autohtona proizvodnja i prerada mesa	3.3 – mesar	1
14.	Dodaci i gotove smjese	3.3 – pekar	1
15.	Osnove restauriranja namještaja	3.2 – stolar	2
16.	Dizajn posebnih efekata	3.4 – autolakirer	1
17.	Ekologija	3.4 3.2 – autolakirer, pediker	1
18.	Računalstvo	3.3 – mesar, pekar	1
19.	Svjetlo i rasvjeta	3.4 - fotograf	1
20.	Kompozicija slike	3.4 - fotograf	1

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA**

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 1.1;1,2;1,3;1,4;2,1;2,2;2,4;3,1;3,2;3,4

Predmetni profesor: I. Ledić, prof.

Godišnji fond sati: 35/32

Mjesec	NASTAVNA CJELINA I TEMA	SATI
Rujan	1. Uvod u predmet 2. Športske igre 3. Elementarne igre	4
Listopad	1. Atletika: Trčanje sa promjenom ritma 2. Športske igre: tehnika nogometa i košarke 3. Aciklička kretanja	4
Studeni	1. Plesne strukture-Kola iz Slavonije 2. Športske igre- odbojka-rukomet 3. Športska gimnastika - parter	4
Prosinac	1. Vježbe spretnosti- poligon 2. Estetska gimnastika 3. Borilačke vještine-osnovni stav hrvanja	4
Siječanj	1. Ocjenjivanje učenika 2. Vježbe snage i izdržljivosti 3. Ritmička gimnastika	2
Veljača	1. Športske igre - nogomet - taktika 2. Plesne strukture - valcer - polka 3. Športska gimnastika	4
Ožujak	1. Atletika - priprema za kros 2. Športske igre - košarka: dvokorak 3. Vježbe spretnosti	4
Travanj	1. Elementarne igre 2. Športske igre - odbojka. donje odbijanje 3. Plesne strukture	3
Svibanj	1. Borilačke vještine - osnovni stav u judu 2. Športske igre -nogomet 3. Igra na mreži	3
Lipanj	1. Provjera motoričkih sposobnosti 2. Zaključivanje ocjena	3
U K U P N O		35

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **LJEKOVITO BILJE**

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 2,1; 2,2

Predmetni profesor: M. Firanj, prof.

Godišnji fond sati: 35

R.br.	NASTAVNA CJELINA I TEMA	OBlici NASTAVE		
		P	ViS	U
1.	Uvodni sat	1		1
	I. GRAĐA I ŽIVOTNI PROCESI BILJAKA			
1.	Osnove citologije	1	1	2
2.	Mitoza		1	1
3.	Histologija	1	1	2
	Ponavlanje i provjera		1	1
4.	Organografija	1		1
5.	Biokemijski procesi u biljci		1	1
	Ponavlanje za pismeni ispit	1		1
	PISMENI ISPIT		1	1
	Analiza ispita		1	1
	II. SISTEMATIZACIJA BILJAKA			
6.	Sistematika biljaka	2	1	3
7.	Sistematika ljekovitog bilja	1	1	2
	Ponavlanje i provjera		1	1
	III. UPOZNAVANJE LJEKOVITIH SIROVINA BILJNOG PODRIJETLA			
8.	Sakupljanje i priprema ljekovitog bilja	2	1	3
9.	Sušenje i čuvanje	1		1
	Ponavlanje i provjera		2	2
	IV. PRIMJENA LJEKOVITOG BILJA U STRUCI			
10.	Djelovanje ljekovitog bilja na tijelo	2		2
	Ponavlanje za pismeni ispit		1	1
	PISMENI ISPIT		1	1
	Analiza ispita		1	1
	Provjera znanja		2	2
	Zaključivanje ocjena		1	1
	UKUPNO			35

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **DEKORATIVNA KOZMETIKA**

Zanimanje: frizer, pediker

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.1; 3.2

Predmetni profesor: J. Periš, prof.

Godišnji fond sati: 32

Mj.	R.br.	NASTAVNA CJELINA I TEMA	OBLICI NASTAVE		
			P	ViS	U
	1.	Uvodni sat	1		1
	2.	Šminka kao sredstvo isticanja osobnosti i komunikacije	1		1
	3.	Povijest dekorativne kozmetike	1		1
	4.	Oprema i pribor za šminkanje	1		1
	5.	Tipovi kože	1		1
		USKLAĐIVANJE ŠMINKE S OBLIKOM LICA			
	6.	Utvrđivanje oblika lica	1		1
	7.	Ponavljanje i vježba		1	1
	8.	Pismena provjera znanja		1	1
	9.,10.	Šminkanje različitih oblika lica	1	1	2
	11.	Šminkanje očiju i usana		1	1
	12.	Korekcija i bojanje obrva i trepavica	1		1
	13.	Ponavljanja i vježba		1	1
		USKLAĐIVANJE ŠMINKE S KOŽOM, KOSOM I MODELOM U CJELINI			
	14.	Šminkanje lica s kombinacijama kože i kose	1		1
	15,16.	Hladna i topla boja kože i svijetla ili tamna kosa	1	1	2
	17.	Hladna ili topla boja kože i crvena kosa		1	1
	18.	Maslinasta koža i tamna kosa	1		1
	19.	Blijeda tamna koža i crvena kosa	1		1
	20.	Zagasita tamna koža i crna kosa		1	1
	21.	Ponavljanje gradiva		1	1
	22.	Pismena provjera znanja		1	1
		CJELOVITO ŠMINKANJE MODELA			
	23.	Šminka za radni dan	1		1
	24.	Šminka prema godišnjim dobima	1		1
	25.	Šminka za klasični izgled		1	1
	26.	Mladenačka šminka		1	1
	27.,28.	Večernja, svečana i šminka za scenski nastup	1	1	2
	29.,30.	Šminka zadanog modela i modela po izboru		2	2
	31.	Ponavljanje i sistematizacija gradiva		1	1
	32.	Zaključivanje ocjena		1	1
		UKUPNO:			32

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **TRADICIJSKE FRIZURE**

Zanimanje: frizer

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.1; 3.2

Predmetni profesor: K. Pavić

Godišnji fond sati: 32

Mj.	R.br.	NASTAVNA CJELINA I TEMA	OBLICI NASTAVE		
			P	ViS	U
	1.	Uvodni sat	1		1
		PRIPREMA ZA IZRADU TRADICIJSKIH FRIZURA			
	2.	Povijest frizerstva i vlasuljarstva	1		1
	3.	Oprema i pribor pri izradi tradicijskih frizura	1		1
	4.	Ponavljjanje i vježba		1	1
		TRADICIJSKE FRIZURE U HRVATSKOJ			
	5,6,7.	Frizure sjeverozapadne i središnje Hrvatske	2	1	3
	8,9.	Frizure panonske Hrvatske	1	1	2
	10,11.	Frizure dinarske Hrvatske	1	1	2
	12.	ponavljanje gradiva		1	1
	13.	Pismena provjera znanja		1	1
	14,15.	Frizure primorske Hrvatske s otocima	1	1	2
	16,17.	Frizure Hrvata izvan Hrvatske	1	1	2
	18.	Ponavljjanje i vježba		1	1
		SUVREMENE FRIZURE S ELEMENTIMA TRADICIJSKIH FRIZURA			
	19,20,21.	Moderne revijske i svečane frizure	2	1	3
	22,23,24.	Natjecateljske frizure prema zadanim elementima	1	2	3
	25.	Ponavljjanje gradiva		1	1
	26.	Pismena provjera znanja		1	1
	27,28.	Kreacija frizure prema izboru	2		2
	29,30.	Izrada kreirane frizure		2	2
	31.	Ponavljjanje i sistematizacija gradiva		1	1
	32.	Zaključivanje ocjena		1	1
		UKUPNO			32

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **OSNOVE PREHRANE**

Zanimanje: pekar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 1.3

Predmetni profesor: Ž. Korpar, prof.

Godišnji fond sati: 35

Mj.	R.br	NASTAVNA CJELINA I TEMA	Oblici nastave		Mjesto realizacije	Ukupno
			P	ViS	U	
		I. UVOD U OSNOVE PREHRANE				
	1.	Uvod u predmet		1	1	1
IX.	2.	Roba, klasifikacija i označavanje	1		1	1
	3.	Ocjenjivanje kvalitete roba	1		1	1
	4.	Hrana i prehrana	1		1	1
		II. KEMIJSKI SASTAV PREHRAMBENIH PROIZVODA, ENERGETSKA I FIZIOLOŠKA VRIJEDNOST HRANE				
	1.	Osnovni sastojci hrane	2	1	3	3
X.	2.	Energetska i fiziološka vrijednost hrane	1		1	1
	3.	Metabolizam hrane	1		1	1
	4.	Zdrava prehrana	1		1	1
XI.	5.	Dijetetska prehrana	1		1	1
	6.	Greške u prehrani	1		1	1
	7.	Ponavljjanje (cjelina II.)		1	1	1
XII.	8.	Pismeni rad (cjelina II.)		1	1	1
		III. VRSTE HRANE				
	1.	Žitarice	1		1	1
I.	2.	Proizvodi od brašna	1	1	2	2
	3.	Povrće i prerađevine od povrća	2		2	2
II.	4.	Voće i voćne prerađevine	1	1	2	2
	5.	Mlijeko i mliječne prerađevine	1	1	2	2
III.	6.	Meso i mesne prerađevine	2	1	3	3
	7.	Sredstva za zaslađivanje	1		1	1
IV.	8.	Masti i ulja	2		2	2
	9.	Jaja	1		1	1
	10.	Začini	1		1	1
V.	11.	Pića	1		1	1
	12.	Ponavljjanje (cjelina III.)		1	1	1
VI.	13.	Pismeni rad (cjelina III.)		1	1	1
	14.	Ponavljjanje gradiva i zaključivanje ocjena		1	1	1
		UKUPNO:				35

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **MIKROBIOLOGIJA U STRUCI**

Zanimanje: pekar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 2.3

Predmetni profesor: Ž. Korpar, prof.

Godišnji fond sati: 35

Mj.	NASTAVNA CJELINA I TEMA		OBLICI NASTAVE		MJESTO REALIZACIJE		UKUPNO SATI
			P	ViS	U	L	
	1.	Uvod u predmet	1		1		1
IX.	1.	MIKROSKOP I MIKROSKOPIRANJE					
	1.	Mikroskop - građa, uloga, princip rada	2	1	3		3
	2.	Mikroskopiranje preparata	1	2	3		3
X.	II.	MIKROBIOLOGIJA KVARENJA					
	1.	Vrste mikroorganizama izazivača kvarenja	2		2		2
	2.	Vrste kvarenja	2		2		2
XI.	3.	Načini sprečavanja kvarenja	2		2		2
XII.	4.	Pismeni rad (cjelina I. i II.)		1	1		1
	5.	Ponavljjanje gradiva i zaključivanje ocjena		1	1		1
I.	III.	MIKROORGANIZMI VAŽNI U PROIZVODNJI HRANE					
	1.	Bakterije – građa, podjela, uloga u prehrani	2		2		2
	1.1.	Mliječno-kisela fermentacija	2		2		2
II.	1.2.	Octena fermentacija	1		1		1
	1.3.	Propionska i maslačna fermentacija	1		1		1
III.	2.	Gljive - građa, podjela, uloga u prehrani	2		2		2
	2.1.	Pekarski kvasac	2		2		2
IV.	2.2.	Alkoholno vrenje	2	1	3		3
	IV.	ISPITIVANJE MIKROBIOLOŠKE ČISTOĆE					
V.	1.	Kontrola higijene radnog prostora	1		1		1
	2.	Radne površine, posude, alati	1		1		1
	V.	MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE HRANE					
	1.	Karakteristični mikroorganizmi za pojedine namirnice prema PRAVILNIKU	1		1		1
	2.	Mikrobiološke norme	1		1		1
	3.	Ponavljjanje (cjeline III., IV., V.)		1	1		1
VI.	4.	Pismeni rad (cjeline III., IV., V.)		1	1		1
	5.	Zaključivanje ocjena		1	1		1
UKUPNO							35

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **DODACI I GOTOVE SMJESE**

Zanimanje: pekar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.3

Predmetni profesor: Ž. Korpar, prof.

Godišnji fond sati: 32

MJ.	NASTAVNE CJELINE I TEME		OBLICI NASTAVE			MJESTO REALIZACIJE		UKUPNO
			P	ViS	SP	U	RO	SATI
	I.	DODACI U PEKARSTVU						
IX.	1.	Uvod u predmet	1			1		1
	2.	Dodaci u pekarstvu	1			1		1
	II.	POBOLJŠIVAČI OKSIDATIVNOG DJELOVANJA						
	1.	Učinci oksidacije na sastojke brašna	1			1		1
X.	2.	Askorbinska kiselina u preradi brašna	1			1		1
	2.1.	Načini djelovanja askorbinske kiseline	1			1		1
	2.2.	Doziranje i zdravstvena ispravnost askorbinske kiseline	1			1		1
	3.	Ponavljjanje (cjeline I. i II.)		1		1		1
	4.	Pismeni rad (cjeline I. i II.)		1		1		1
	III.	POVRŠINSKI AKTIVNE TVARI						
XI.	1.	Emulgatori	1			1		1
	1.1.	Načini djelovanja emulgatora	2	1		3		3
XII	1.2.	Upotreba, doziranje i zdravstvena ispravnost emulgatora	1			1		1
	2.	Pismeni rad (cjelina III.)		1		1		1
	3.	Ponavljjanje gradiva i zaključivanje ocjena		1		1		1
	IV.	ENZIMI						
I.	1.	Enzimi u pekarstvu	1			1		1
	1.1.	Načini i učinci djelovanja	1			1		1
	1.2.	Proteolitički enzimi	1			1		1
II.	1.3.	Lipoksigenaza						
	V.	OSTALI DODACI						
	1.	Šećeri						
III.	2.	Masnoće						
	3.	Prehrambene organske kiseline	1			1		1
	4.	Pismeni rad (cjeline IV. i V.)		1		1		1
	VI.	KONZERVANSI						
IV.	1.	Sredstva za sprečavanje nitavosti kruha	1	1		2		2
	2.	Sredstva za sprečavanje razvoja plijesni	1			1		1
	VII.	GOTOVE SMJESE						
V.	1.	Vrste, doziranje i zdravstvena ispravnost gotovih smjesa	2			2		2
	2.	Organoleptička analiza gotovih smjesa i dodataka			2		2	2
V.	3.	Pismeni rad (cjeline VI. i VII.)		1		1		1
	4.	Ponavljjanje gradiva i zaključivanje ocjena		1		1		1

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **ZOONOZE BOLESTI**

Zanimanje: mesar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 1.3

Predmetni profesor: D. Vranješ, prof.

Godišnji fond sati: 35

R.br.	NASTAVNO PODRUČJE I NASTAVNI SADRŽAJI	OBLICI NASTAVE			MJESTO REALIZACIJE		UKU PNO
		P	ViS	SP	U	RO	
	VRSTE BOLESTI STOKE ZA KLANJE						
1.	Pojam i podjela bolesti	1			1		1
2.	Prosudivanje ispravnosti mesa	1			1		1
	ZOONOZE BOLESTI						
1.	Pojam i podjela zoonoznih bolesti	1			1		1
2.	Primjeri zaraznih i parazitarne bolesti - posjeta klaonici i veterinaru - pregled žive i zaklane stoke			3		3	
3.	Analiza posjeta i ponavljanje gradiva		1		1		1
4.	Pismeni ispit		1		1		
	ZARAZNE ZOONOZE BOLESTI						
1.	Q-groznica	1			1		1
2.	Bedrenica	1			1		1
3.	Salmoneloze	1			1		1
4.	Slinavka	1			1		1
5.	Šap	1			1		1
6.	Bjesnoća	1			1		1
7.	Vrbanac svinja	1			1		1
8.	Ponavljanje zoonoznih bolesti		2		2		2
	PARAZITARNE BOLESTI						
1.	Ikričavost - pojam bolesti	1			1		1
	- simptomi i razvoj bolesti	1			1		1
	- ocjenjivanje mesa i postupak s mesom	1			1		1
	- ponavljanje		1		1		1
2.	Trihinelozna - pojam bolesti						
	- simptomi i razvoj bolesti	1			1		1
	- ocjenjivanje mesa i postupak s mesom	1			1		1
	- ponavljanje		1		1		1
	ZAKONSKI PROPISI KOJI PRATE BOLESTI STOKE ZA KLANJE						
1.	Pravilnici i propisi vezani za bolesti stoke za klanje	2			2		2
2.	Zakonska regulativa	1			1		1
3.	Posjeta klaonici - veterinaru						
4.	Analiza posjete i ponavljanje		2		2		2
5.	Pismeni ispit		1		1		1
6.	Zaključivanje ocjena		1		1		1
	UKUPNO						35

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **AMBALAŽA ZA PAKIRANJE MESA**

Zanimanje: mesar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 2.3

Predmetni profesor: D. Vranješ, prof.

Godišnji fond sati: 35

R.br.	NASTAVNO PODRUČJE I NASTAVNI SADRŽAJI	OBLICI NASTAVE		
		P	ViS	U
1.	POJAM I PODJELA AMBALAŽE			
	1. Pojam ambalaže i njezina uloga	1		1
	2. Podjela ambalaže prema vrsti materijala	1	1	2
	3. Metalna ambalaža i izrada metalne ambalaže-limenke	2	1	3
	4. Plastična ambalaža; izrada folija, vrećica i posuda	2	1	3
	5. Ponavljanje i sistematizacija gradiva		1	1
	6. Pismeni ispit		1	1
	7. Jestivi ambalažni materijal	1		1
	8. Papirna i kartonska ambalaža; papirnate vrećice i kartonske kutije	2	1	3
	9. Drvena ambalaža	1		1
	10. Ponavljanje i sistematizacija gradiva		1	1
2.	AMBALAŽA ZA POJEDINE VRSTE NAMIRNICA			
	1. Ambalaža za meso i mesne prerađevine	2	1	3
	2. Ambalaža za ribe i riblje prerađevine	1	1	2
	3. Ambalaža za mlijeko i mliječne prerađevine	2		2
	4. Ambalaža za mast i ostale masnoće	1		1
	5. Ambalaža za voće i povrće	1		1
	6. Ponavljanje i sistematizacija gradiva		1	1
	7. Pismeni ispit		1	1
3.	HIGIJENSKI I TEHNOLOŠKI UVJETI RADA			
	1. Higijenski propisi prema pravilniku za ambalažni materijal	2	1	3
	2. Tehnološki uvjeti	1		1
	3. Mogućnost oblikovanja, zatvaranja i otvaranja	1		1
	4. Ponavljanje i sistematizacija		1	1
	5. Zaključivanje ocjena		1	1

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **AUTOHTONA PROIZVODNJA I PRERADA MESA**

Zanimanje: mesar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.3

Predmetni profesor: D. Vranješ, prof.

Godišnji fond sati: 32

Mj.	NASTAVNO PODRUČJE I NASTAVNI SADRŽAJI	OBLICI NASTAVE		
		P	ViS	U
	PROIZVODNJA MESA OD STARIH AUTOHTONIH PASMINA			
IX.	GOVEDA:			
	1. Značajke buše, podolskog i istarskog goveda	1	1	2
	2. Uzgoj i dobivanje mesa	1	1	2
X.	SVINJE:			
	3. Značajke turopoljske i crne slavonske svinje	1	1	2
	4. Uzgoj i dobivanje mesa	1	1	2
	PROIZVODNJA NEKIH STARIH AUTOHTONIH KOBASIČARSKIH PROIZVODA			
XI.	1. Izbor i obrada sirovina	1		1
	2. Faze u izradi kobasičarskih proizvoda	1	1	2
	3. Kulen i kulenova seka	2		2
XII.	4. Ponavljanje gradiva		1	1
	5. Srijemska kobasica	1		1
I.	6. Zaključivanje ocjena		1	1
	7. Slavonska kobasica	1	1	2
II.	8. Slavonska krvavica	1		1
	9. Ponavljanje i sistematizacija kobasičarskih proizvoda		1	1
III.	10. Pismeni ispit		1	1
	PROIZVODNJA NEKIH AUTOHTONIH SUHOMESNATIH PROIZVODA			
	1. Izbor i obrada sirovine	1		1
IV.	2. Faze rada u proizvodnji suhomesnatih proizvoda	1		1
	3. Ponavljanje gradiva		1	1
V.	4. Dalmatinski pršut	1		1
	5. Slavonska šunka	1		1
VI.	6. Dalmatinska panceta	1		1
	7. Posjeta preradi i upoznavanje s proizvodnjom autohtonih suhomesnatih proizvoda		3	3
VII.	8. Ponavljanje i sistematizacija		1	1
	9. Zaključivanje ocjena		1	1
UKUPNO:				32

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **DIZAJN POSEBNIH EFEKATA**

Zanimanje: autolakirer

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 2.4

Predmetni profesor: D. Božić, dipl. ing.

Godišnji fond sati: 35

R. br.	NASTAVNA CJELINA I TEMA	Oblici nastave		Mjesto realizacije		Ukupno
		P	ViS	U	RO	
	Uvod u predmet	2		2		2
IX.	1. Povijesni pregled razvoja i izvođenja posebnih efekata		2	2		2
	2. Vrste posebnih efekata	1		1		1
X.	2.1. Posebni efekti izvedeni brušenjem	2		2		2
	2.2. Posebni efekti izvedeni strukturiranim lakom					
	2.2.1 za krov automobila	1		1		1
	2.2.2 za plastiku	1		1		1
XI.	2.3. Metalik boje	2		2		2
	Seminarski rad o nanošenju metalik boja		1	1		1
XII.	2.4. Perl efekt	3		3		3
	2.5. Multi efekt	1		1		1
	2.6. Dnevna i noćna svjetleća boja	1		1		1
	Ponavljanje gradiva i zaključivanje ocjena		1	1		1
I.	2.7. Špigl efekt (lakiranje aluminija)	2		2		2
	2.8. Kamuflažno lakiranje					
	2.9. Efekt reduciranja sjaja	1		1		1
	3. Specijalni naliči za željezo					
II.	3.1. Sinterovanje	1		1		1
	3.2. Grafitiranje	1		1		1
III.	Ponavljanje gradiva		1	1		1
	4. Dekorativni kitovi	2		2		2
IV.	5. Rustike i zgrafito efekti	1	1	2		2
	6. Izrada efekata kustom		2	2		2
V.	7. Ukrasni efekti pomoću šablone					
	7.1. Izrada nacrtu za šablonu	1	3	4		4
VI.	7.2. Otiskivanje na nebojenu podlogu		1	1		1
	Zaključivanje ocjena		1	1		1
UKUPNO						35

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **DIZAJN POSEBNIH EFEKATA**

Zanimanje: autolakirer

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.4

Predmetni profesor: D. Božić, dipl. ing.

Godišnji fond sati: 32

Mje sec	NASTAVNA CJELINA I TEMA		Oblici rada		Mjesto realizacije	Uku pno
			P	ViS	U (ŠR)	
		Ponavljanje gradiva II. razreda		2	2	2
IX.	1.	Rad sa šablonama i procrtnicom				
	1.1.	Izrada nacрта za procrtnik	1	2	3	3
X.	1.2.	Prijenos s pomoću procrtnice na podlogu		2	2	2
	1.3.	Izrada šablone		2	2	2
XI.	1.4.	Otiskivanje na neobojevu podlogu		4	4	4
XII.	1.5.	Otiskivanje na lakiranu metalnu podlogu		4	4	4
I.	1.6.	Analiza radova i zaključivanje ocjena		1	1	1
II.	2.	Osnove rad sa kistom	1		1	1
	2.1.	Izrada idejnog rješenja za dekoraciju		2	2	2
	2.2.	Izrada dekoracije prema vlastitom rješenju		2	2	2
III.	3.	Praktična izvedba dekoracije prema zadanim proporcijama	1	2	2	2
	3.1.	Odabir tehnike u skladu sa zamišljenim rješenjem		1	1	1
	3.2.	Izvedba dekoracije na lakiranoj metalnoj površini (seminarski rad)		1	1	1
	4.	Ukrasni efekti s plastičnom folijom	1		1	1
IV.	4.1.	Lakiranje podloge		1	1	1
	4.2.	Odabir folije i sličnog materijala i izvedba posebnog efekta		1	1	1
V.		Analiza radova i priprema za završni ispit		1	1	1
		Zaključivanje ocjena		1	1	1
UKUPNO						32

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **EKOLOGIJA**

Zanimanje: autolakirer, pediker

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.4 i 3.2

Predmetni profesor: M. Firanj, prof.

Godišnji fond sati: 32

Mj.	R.br.	NASTAVNA CJELINA I TEMA	OBLICI NASTAVE			UKU PNO
			P	ViS	P	
		Uvod u predmet	1			1
9.	A	Ekologija u medijima (film)	1			1
		Okoliš i ekologija	1			1
		Organizacija razine žive i nežive prirode	1			1
10.		Ekološki čimbenici				
		• temperatura	1			1
		• padaline, vlažnost, svjetlost	1	1		2
	B.	TEMELJNA SVOJSTVA ŽIVOTNIH ZAJEDNICA				
		• Populacija	1			1
11.		• Biocenoza	1	1		2
		Organska proizvodnja	1			1
12.		Kruženje tvari u ekosustavu	1	1		2
	C.	ŽIVOTNA PODRUČJA NA ZEMLJI				
		• Ekosustav	1			1
		• Kopneni ekosustav i raspored bioma	1			1
		• Vodeni ekosustav	1			1
I.		Ponavljanje i utvrđivanje gradiva		2		2
	D.	ČOVJEKOV UTJECAJ NA PRIRODU				
II.		Promjene u prirodi uvjetovane čovjekovom fizičkom djelatnošću	1	1		2
		• Onečišćenje okoliša, podjela onečišćenja	1			1
		• Ksenobiotici, otrovi, otrovnost, djelovanje otrova u tijelu	1	1		2
		• Onečišćenje voda	1			1
III.		• Onečišćenje zraka	1			1
		• Učinak staklenika, kisele kiše	1			1
		• Stanje ozona u atmosferi, ozonske rupe	1			1
		• Onečišćenje tla	1			1
	E.	ZAŠTITA PRIRODE				
V.		• Zaštita okoliša u pravnom sustavu RH	1			1
		• Zaštita sustava na svjetskoj razini	1			1
		• Nacionalni parkovi	1			1
		• Ponavljanje i utvrđivanje		1		1
UKUPNO						32

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **OSNOVE RESTAURIRANJA NAMJEŠTAJA**

Zanimanje: stolar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.4

Predmetni profesor: Ž. Tonc, prof.

Godišnji fond sati: 64

NASTAVNA CJELINA	NASTAVNA JEDINICA	Redni broj sati	NUŽNI SADRŽAJI	KORISNI SADRŽAJI
Upoznavanje s planom i programom	Plan i program	1		
Restauratorski materijal i pribor	Organizacija restauratorske radionice	2 - 7	Organizacija rasporeda strojeva i alata	Dimenzije i položaj radionice
	Alati i njihova primjena	8 - 13	Alati za finu ručnu obradu alata	Održavanje i priprema alata
	Pribor za restauriranje i njegova primjena	14 - 17	Pribor i njegova primjena	Održavanje i priprema
Ponavljanje i provjera		18 – 19		
Restauratorski materijal	Materijali za skidanje premaza	20 - 23	Vrste i primjena	Primjena
	Vrste drva i upotreba	24 - 29	Primjena	
	Vrste i rekonstrukcija furnira	30 - 33	Načini rekonstrukcije furnira	Primjena
	Materijali za površinsku zaštitu	34 - 39	Vrste močila boja, pigmenta, lakova, zaštitnih premaza	Primjena
Ponavljanje i provjera		40 – 41		
Tehnologija restauriranja namještaja	Dokumentiranje i fotografiranje stanja	42 – 46	Izrada potrebne dokumentacije i fotografija zatečenog stanja	Snimanje
	Stolarska konsolidacija (učvršćivanje)	47 - 49	Učvršćivanje stolarskim spojevima	Izrada spojeva
	Skidanje premaza i preslika nedostajućih dijelova	50 - 54	Materijali i načini skidanja starih premaza i nedostajućih dijelova	Primjena
	Rezbarija i intarzija (uvod)	55 - 58	Uvod u specijalne radove s furnirima	Načini rada
	Kitanje, bojanje, retuširanje i poliranje	59 - 61	Postupci obrade	
Ponavljanje i provjera		62 – 63		
Zaključivanje ocjena		64		

IZVEDBENI PROGRAM

Predmet: **RAČUNALSTVO**

Zanimanje: mesar, pekar

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.3

Predmetni profesor: M. Kovačić, prof.

Godišnji fond sati: 35

Redni broj	NASTAVNA CJELINA I TEMA	OBLICI NASTAVE	
		Obrada	Vježbe
	I. UVOD		
1.	Podatak i informacija. Osnovni pojmovi. Bit i bajt	1	
	INICIJALNI TEST		1
	II. GRAĐA RAČUNALA		
1.	Središnja jedinica	1	
2.	Ulazni uređaji. Izlazni uređaji	1	
3.	Nosioci podataka	1	
4.	Software. Operacijski sustavi.	1	
	Pismeni ispit		1
	III. OPERATIVNI SUSTAVI (WINDOWS)		
1.	Uloga OS. Desktop, datoteka, mapa	1	
2.	Prečaci, ikone, izgled prozora, izbornik Start. Accessories		1
3.	Windows Explorer		1
4.	Cut, Copy, Paste, Delete, Rename,		1
5.	Task Manager, System Restore	1	
6.	Vježbe Windows Explorer		1
	Provjera znanja		1
	IV. RAČUNALNE KOMUNIKACIJE (INTERNET)		
1.	Povijest Interneta. Osnovni pojmovi.	1	
2.	Internet Explorer. Home page		1
3.	Pretraživanje Interneta. Google		1
5.	Spremanje slika, teksta, web stranica		1
6.	Vježbe (Internet)		1
	Provjera znanja		1
6.	Elektronska pošta – otvaranje korisničkog računa		1
7.	Gmail. Dijelovi prozora. Postavke. Kontakti		1
8.	Slanje pošte. Formatiranje pošte. Dodavanje linka, datoteke.		1
9.	Više korisnika, kopija, potpis. Odgovaranje na poruke.		1
	Provjera znanja		1
	V. PROGRAM ZA OBRADU TEKSTA (WORD)		
1.	Osnovni dijelovi prozora. Unos i brisanje teksta. Undo Redo.		1
2.	Spremanje dokumenta. (Save, Save AS)		1
3.	Kretanje i selektiranje. Cut, Copy, Paste.		1
4.	Oblikovanje teksta. Prijenos oblikovanja. Simboli		1
5.	Oblikovanje stranice. Pisanje u stupcima. Umetanje slika		1
6.	Vježbe Word tekst		1
	Provjera znanja		1
7.	Tablice. Unos i oblikovanje podataka. Označavanje. Veličina.		1
8.	Dodavanje i brisanje stupaca i redaka. Poravnavanje teksta.		1
9.	Uređivanje tablica.		1
	ZAKLJUČIVANJE Ocjena		1
	UKUPNO		35

IZVEDBENI PROGRAM

Za predmet: **Svjetlo i rasvjeta**

ZANIMANJE: FOTOGRAF

Školska godina: 2018. /2019.

Razred: 3.4

Predmetni nastavnik: Zorislav Kalazić

Broj sati: 32

NASTAVNA CJELINA I SADRŽAJI			
I. HALOGENA RASVJETA			4
	Svjetlost i rasvjeta – vrste i svojstva	1	
	Vrste umjetne rasvjete	1	
	Reflektorska rasvjeta u fotostudiju	2	
II. STUDIJSKA BLJESKAVA RASVJETA			4
	Bljeskalica i bljeskava rasvjeta u studiju	1	
	Uporaba flash rasvjete kod snimanja portreta	2	
	Dodatni pribor kod upotrebe rasvjete u studiju	1	
III. SVJETLOMJERI			3
	Mjerenje svjetla kod snimanja	1	
	Vrste svjetlomjera	1	
	Mjerenje svjetla bljeskalice i flash rasvjete	1	
IV. OSNOVNA SVJETLOSNA POZICIJA			6
	Postavljanje rasvjete u studiju	2	
	Uloga pojedinih rasvjetnih tijela	2	
	Korištenje raspršivača i usmjerivača svjetla	2	
V. REKLAMNA FOTOGRAFIJA			8
	Snimanje reklamne fotografije-izbor rasvjete	2	
	Prilagodba rasvjete za reklamne predloške u studiju i na terenu	2	
	Oštro i raspršeno svjetlo kod snimanja reklamnih predložaka	2	
	Odabir podloge i pozadine za snimanje reklamnih uzoraka	2	
VI. RASVJETA ZA SNIMANJE UMJETNIČKIH DJELA			7
	Osnove postavljanja rasvjete kod snimanja umjetničkih djela	1	
	Prilagodbe rasvjete posebnošću umjetničkih djela	2	
	Rasvjeta za snimanje akvarela, ulja na platnu, keramike i sl.	2	
	Rasvjeta kod snimanja kipova, arheoloških predložaka, numizmatike i sl.	2	

IZVEDBENI PROGRAM

Za predmet: Kompozicija slike

Zanimanje: FOTOGRAF

Školska godina: 2016. /2017.

Razred: 3.4

Predmetni profesor: Marta Firanj, prof.

Broj sati: 32

NASTAVNA CJELINA I SADRŽAJI	NASTAVNE METODE		UKUPNO
	P	ViS	
Uvodni sat		1	1
I. ELEMENTI KOMPOZICIJE			
1) Motiv, tema, sadržaj	1		1
2) Vrste kompozicija	1		1
3) Perspektive		1	1
Ponavljanje i provjera znanja		1	1
II. ELEMENTI LIKOVNOSTI			
1. ELEMENTI FORME			
a) slikarstvo-linije, tonovi, boje, plohe	1	1	2
b) skulptura-površina, volumen, prostor	1	1	2
c) arhitektura i urbanizam-prostor, vrste materijala	1	1	2
Ponavljanje za pismeni ispit i provjera znanja		2	2
1. PISMENI ISPIT		1	1
Analiza ispita		1	1
III. SIMBOLIKA BOJA I NEBOJA			
1) Odabir boja (asocijacije)		2	2
2) Kulturološke razlike u poimanju simbolike boja		1	1
IV. RITAM			
1) Pojam ritma, vrste ritma	1		1
V. DETALJI I CJELINA			
1. Odnos detalja i cjeline	1		1
2. Odabir detalja		1	1
Ponavljanje za pismeni ispit		2	2
2. PISMENI ISPIT		1	1
Analiza ispita		1	1
VI. SEMINARSKI RAD			
1) Analiza samostalnih fotografija (esej)		2	2
Provjera znanja		2	2
Zaključivanje ocjena		1	1

IZBORNA NASTAVA PO STRUKAMA I GODINI NAUKOVANJA

ZANIMANJE: F R I Z E R	
1. razred	TZK
2. razred	TZK, Ljekovito bilje
3. razred	TZK, Dekorativna kozmetika, Tradicijske frizure
ZANIMANJE: P E D I K E R	
1. razred	TZK
3. razred	TZK, Ekologija
ZANIMANJE: P E K A R	
1. razred	Osnove prehrane
2. razred	Mikrobiologija u struci
3. razred	Dodaci i gotove smjese
ZANIMANJE: M E S A R	
1. razred	Zoonoze bolesti
2. razred	Ambalaža za pakiranje mesa
3. razred	Autohtona proizvodnja i prerada mesa
ZANIMANJE: F O R O G R A F	
2. razred	Matematika u struci
3. razred	Kompozicija slike, Svjetlo i rasvjeta
ZANIMANJE : A U T O L A K I R E R	
1. razred	TZK
2. razred	TZK, Dizajn posebnih efekata
3. razred	TZK, Dizajn posebnih efekata, Ekologija
ZANIMANJE: S T O L A R	
1. razred	TZK
2. razred	TZK
3. razred	TZK, Osnove restauriranja namještaja

5.2. IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Izvannastavne aktivnosti su oblik aktivnosti koji škola planira, programira, organizira i realizira, a u koje se učenik samostalno, neobvezno i dobrovoljno uključuje.

TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Godišnji fond sati: 35

Školska godina: 2018. /2019.

Predmetni profesor: Ivan Ledić, prof.

R. br.	PROGRAM SLOBODNIH AKTIVNOSTI I BROJ UČENIKA U NJIMA	IME I PREZIME IZVRŠITELJA ST.GR. I STUPANJ STR. SPREME	GODIŠNJI FOND SATI
	STOLNI TENIS	IVAN LEDIĆ prof. VII 1, Tjelesna i zdravstvena kultura	35 sati
1.	Dogovor o budućem radu		
2.	Selekcija učenika		
3.	Pravilno držanje reketa		
4.	Prebacivanje loptice preko mreže		
5.	Vraćanje raznih loptica		
6.	Serviranje – obično		
7.	Vraćanje loptice ispod stola		
8.	Servis razni		
9.	Forhend udarac		
10.	Bekend udarac		
11.	Vraćanje loptice forhendom		
12.	Vraćanje loptice bekendom		
13.	Vraćanje niskih loptica		
14.	Ofenzivna igra		
15.	Defanzivna igra		
16.	Igra – analiza		
17.	Taktika		

Dramska sekcija

Školska godina: 2018. /2019.

Fond sati: 70

Predmetni profesor: S. Knežević, prof.

	NASTAVNA CJELINA I TEMA	OBRADA	VJEŽBA
A – PRISTUP SCENSKOM DJELU			
1.	Upoznavanje s grupom	1	-
2.	Program rada	2	-
3.	Posjeta probi- Dječje kazalište Osijek	-	2
4.	Posjeta predstavi - Dječje kazalište Osijek	-	2
5.	Scenski pokret	2	4
6.	Scenski govor	2	4
7.	Igranje kao izraz	1	2
B – PRIPREMA PREDSTAVE			
8.	Stvaranje dramskog teksta	2	2
9.	Podjela uloga	-	2
10.	Čitačke probe	-	8
11.	Uvježbavanje predstave	-	16
12.	Nastup – školska priredba	-	4
13..	Nastup – INKAZ, Zagreb	-	10
14.	Pričuvno vrijeme	-	4

5.3. UČENIČKA ZADRUGA - KREATIVNE RUKE

Mjesto izvođenja aktivnosti: Škola i šira lokalna zajednica

Očekivani ciljevi učeničke zadruge za školsku godinu 2018./2019.

Primjerenim metodičkim postupcima, pod vodstvom učitelja mentora, omogućiti učenicima razvoj sklonosti, interesa i sposobnosti te stjecanje, produbljivanje i primjenu poduzetničkih, bioloških, tehničkih, društvenih, informacijskih i komunikacijskih znanja, kreativnosti iz područja bitnih za cjelokupni proizvodni proces od njegovog planiranja do tržišnog i drugog vrednovanja rezultata rada.

Namjena učeničke zadruge:

1. razvijati i njegovati radne navike, radne vrijednosti i stvaralaštvo, odgovornost, inovativnost, poduzetnost, snošljivost i potrebu za suradnjom;
2. omogućiti stjecanje, produbljivanje, proširivanje i primjenu znanja te razvoj kompetencija bitnih za gospodarstvo;
3. razvijati svijest o načinima i potrebi očuvanja prirode kao i njegovanja kulturne baštine i pučkog stvaralaštva;
4. profesionalno informirati i usmjeravati učenika te stvarati preduvjete za prijenos i praktičnu primjenu znanja u životu i lokalnoj sredini;
5. razvijati svijest o mogućnostima, dosezima i potrebi primjene suvremenih znanstvenih, tehničkih i tehnoloških dostignuća

Nositelji učeničke zadruge i njihova odgovornost: nastavnici strukovnih predmeta i općeobrazovnih predmeta, roditelji, učenici

Način realizacije rada i vremenik aktivnosti učeničke zadruge: tijekom cijele školske godine, u okviru strukovnih predmeta i organizacije edukativnih izvannastavnih radionica, sudjelovanje na smotrama, sajmovima, natjecanjima, izložbama i radionicama

Izvanškolske institucije/ustanove/udruge s kojima se planira suradnja te način suradnje:

- štićenici Doma za starije osobe u Drinskoj ulici u Osijeku
- štićenici Dječjeg Doma Klasje
- Škola za djecu s posebnim potrebama "Ivan Štark" u Krbavskoj ulici u Osijeku

- Socijalna samoposluga
- Centar za autizam Osijek
- Grad Osijek
- Županija Osječko-baranjska
- Turistička zajednica grada Osijeka
- Centar za poduzetništvo

Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja:

Sudjelovanje učenika na smotrama, natjecanjima, izložbama i radionicama gdje će predstavljati proizvode nastale kao rezultat rada učenika zadrugara i njihovih mentora (nastavnika strukovnih predmeta). Financijska sredstva ostvarena prodajom proizvoda.

Ostale specifičnosti ueničke zadruge:

Povezivanje sekcija ueničke zadruge sa udrugama i ustanovama naše lokalne zajednice s ciljem uključivanja učenika u način rada i stjecanje iskustava u odabranom zanimanju.

Sekcije ueničke zadruge "Kreativne ruke" Obrtničke škole Osijek čijem će radu sudjelovati učenici koji se obrazuju po redovnom programu, po redovnom programu uz individualizirane postupke i po redovnom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke:

R.b.	Sekcija	Voditelj sekcije	Ostali članovi
1.	Sredi me, uredi me	Emina Kekez	Ksenija Pavić, Jasminka Periš
2.	Kreativci	Žaklina Tonc	Danica Božić, Ankica Kuić, Ljubica Kujek, Verica Brajko
3.	Medijska sekcija	Miroslav Šibila	Tihomir Stipić, Stjepan Knežević, Ines Komić
4.	Nutricionizam	Željka Korpar	Marta Firanj, Dubravka Vranješ

Sekcije ueničke zadruge "Kreativne ruke" Obrtničke škole Osijek u čijem će radu sudjelovati učenici koji se obrazuju po posebnom programu:

R.b.	Sekcija	Voditelj sekcije	Ostali članovi
1.	Literarna	Stjepan Knežević	Ivana Hac, Marija Ret
2.	Mala kuhinja	Lovorka Bošnjak-Šimić	Tajana Šarić, Mirna Rosandić, Tea Musić –Nikolac, Martina Filinger, Marija Kovačić Marija Ret
3.	Kreativa	Martina Filinger	Tajana Šarić, Mirna Rosandić, Tea Musić Nikolac, Marija Kovačić Marija Ret, Ivana Hac, Lovorka Bošnjak-Šimić

5.4. GRAĐANSKI ODGOJ

IZVEDBENI ŠKOLSKI PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Izvedbeni plan i program građanskog odgoja i obrazovanja dio je Školskog kurikulumu i Nastavnog plana i programa. Izrađen je u skladu sa Odlukom o donošenju Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (Narodne novine broj: 104/2014.) i preporukama ministra za provedbu Programa i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole u školskoj godini 2018./19.

Kroz građanski odgoj i obrazovanje učenici se pripremaju za oživotvorenje navedenih Ustavnih odredbi. Sustavno uče o tome što je vlast, koja je uloga vlasti, koja su prava i odgovornosti građana u demokraciji, na koji ih način i pod kojim uvjetima mogu koristiti. Kroz takvo učenje potrebno je osposobiti učenika za aktivnog i

odgovornog građanina koji sudjeluje u razvoju demokratske građanske kulture ili etosa svoje škole, mjesta, države, Europe i svijeta, odnosno, za nositelja vlasti jer je ustavna demokracija takav model vlasti u kojoj su građani politički subjekti, a to znači - nositelji vlasti.

Kako bi se kod učenika potakla spremnost za aktivno i odgovorno sudjelovanje od razredne, preko lokalne i nacionalne, do europske i međunarodne zajednice, oni u školi trebaju: stjecati znanja o svojim pravima, odgovornostima, mogućnostima i načinima djelovanja u zajednici; o načelima djelovanja demokratske vlasti i načelima pravne države, o mehanizmima zaštite ljudskih prava od lokalne do nacionalne, europske i međunarodne razine, razvijati vještine uočavanja problema u zajednici i njihova miroljubivog rješavanja, u suradnji s drugima jačati motivaciju za primjenom stečenih znanja i vještina u svakodnevnom životu.

Građanski odgoj i obrazovanje provodi se na način među predmetne provedbe kako bi se u odgoju i obrazovanju doprinijelo punom razvoju građanske kompetencije učenika. Pri tom se polazi od činjenice da su svi predmeti izravno povezani općim pravom na odgoj i obrazovanje ili nekim posebnim pravom koje se jamči svakom djetetu, u svakome od njih se traži razvoj određenih vještina i stavova, odnosno vrijednosti koje više ili manje pridonose ostvarivanju Građanskog odgoja i obrazovanja.

- Povezanost Građanskog odgoja i obrazovanja sa satovima razrednika moguće je kroz sadržaje i aktivnosti kao što su: demokratsko donošenje razrednih pravila i njihovo pridržavanje; priprema učenika za kandidaturu i sudjelovanje u radu Vijeća učenika, izbor predsjednika/ce razreda i izbor predstavnika/ce za Vijeće učenika; informiranje svih učenika u razredu o radu Vijeća učenika; razvoj komunikacijskih vještina učenika, upravljanje emocijama (prepoznavanje i primjereno iskazivanje) i upravljanja sukobom (nenasilno rješavanje sukoba); upoznavanje učenika s propisima kojima se uređuju odnosi i obveze u školi (npr. Pravilnik o ocjenjivanju); obilježavanje posebnih dana u školi ili lokalnoj zajednici; i volontiranje u lokalnoj zajednici.
- Povezanost Građanskog odgoja i obrazovanja s nastavom Povijesti ostvaruje se kroz teme kao što su: različita društvena uređenja i oblici vladavine, u sklopu kojih

se raspravlja o položaju pojedinca, njegovim pravima i slobodama te o ulozi institucija vlasti u zaštiti prava pojedinca; međuljudski odnosi, pri čemu se osobito raspravlja o ravnopravnosti/ neravnopravnosti između muškarca i žene, među „rasama“ ili među različitim nacionalnim, etničkim, religijskim i jezičnim grupama kroz povijest ili u različitim društvima danas; ratovi i njihove posljedice, s posebnim osvrtom na pravo na mir i humanitarnu pomoć, prava izbjeglica.

- Povezanost Građanskog odgoja i obrazovanja s nastavom Hrvatskog jezika utemeljena je na općem cilju i zadaćama nastave Hrvatskoga jezika. Primjerice, ostvarivanje prava na identitet i prava na izražavanje, povijesnoj borbi za uporabu hrvatskoga jezika, utjecajima na hrvatski jezik, izbor književnih djela u kojima se tematizira nepravda i diskriminacija povezana je s ciljem nastave Hrvatskoga jezika: razvoj jezično-komunikacijskih sposobnosti pri govorenoj i pisanoj uporabi jezika u svim funkcionalnim stilovima, razvoj literarnih sposobnosti, čitateljskih interesa i kulture, stvaranja zanimanja za sadržajima medijske kulture i upoznavanje i poštivanje hrvatske kulture, kultura nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj i drugih kultura.
- Povezivanje ishoda Građanskog odgoja i obrazovanja i nastave stranih jezika ostvaruje se učenjem o pravima i odgovornostima građana te o funkcioniranju vlasti u zemlji čiji se jezik uči, njezinoj demokratskoj kulturi, odnosu većinske i manjinskih kultura, sadržajima kojima se promiče građanstvo u sustavu odgoja i obrazovanja pojedine zemlje.
- Povezanost Građanskog odgoja i obrazovanja i Tjelesnom kulturom. U Tjelesnoj kulturi pozornost se može usmjeriti na pravedno sportsko ponašanje i raspraviti o korištenju sporta u prevenciji nasilja.
- Povezanost Građanskog odgoja i obrazovanja s Vjeronaukom obuhvaća pitanja, kao što su: sloboda vjeroispovijesti i prava vjernika u demokraciji i nedemokratskim režimima, međureligijski i ekumenski dijalog, odnos između religioznih, agnostika i ateista.

- Povezivanje Građanskog odgoja i obrazovanja s nastavom Kemije također se može ostvarivati kroz različite teme koje su povezane sa zaštitom prava pojedinca i traže aktivni angažman građana u suvremenom svijetu, kao što su održivi razvoj, GMO, istraživanja ljudskog genoma.
- Povezanost Građanskog odgoja i obrazovanja i nastave Matematike također se ostvaruje kroz niz sadržaja. Kvantifikacija je ključ za razumijevanje suvremenog svijeta, uključujući načine na koje rješavamo osobne i profesionalne probleme i zadovoljavamo svakodnevne potrebe. Pitanje upravljanja financijama, primjerice, jedna je od tema u kojoj se povezuju ova dva područja.
- Povezanost Građanskog odgoja i obrazovanja i nastave Informatike prisutna je u sklopu obrade tema, kao što su informacijsko društvo i nejednakost, kritička selekcija informacija i informiranje iz više izvora, sigurnost na Internetu.

To su samo neki od primjera koji pokazuju da se znanja, vještine i vrijednosti neophodne za aktivno uključivanje u društveni život i razvoj demokracije i općeg dobra društvene zajednice, Republike Hrvatske, Europe i svijeta osim u posebnom predmetu ima mjesta u svim nastavnim predmetima. Takvo je povezivanje važno jer učenicima pomaže da školsko gradivo čvršće „smjeste“ u vlastito iskustvo i zajednicu kojoj pripadaju, čime se cjelovitije doprinosi razvoju građanske kompetencije učenika.

Metode poučavanja građanskog odgoja i obrazovanja

Metode za ostvarivanje ishoda građanskog odgoja i obrazovanja su one koje polaze od iskustva učenika, potiču ih na sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima i suradnju u traženju i donošenju zajedničkih odluka, ali i u kritičkom propitivanju učinaka tih odluka u odnosu na svakog od njih i zajednicu kojoj pripadaju.

Primjenjuju se individualne metode učenja (primjerice, individualno čitanje, analiza teksta, analiza slikovnog materijala ili pisanje eseja), metode zajedničkog istraživanja nekog problema, traženja rješenja, pripreme izvještaja i prezentiranja; simuliranja (primjerice, rada pojedinih ogranaka vlasti i načina na koje oni donose odluke); igranja odgovarajućih uloga; rasprave i debate u sklopu kojih se vježba

asertivnost, aktivno slušanje, argumentiranje, pregovaranje i zagovaranje, izvođenje zaključaka, dolazak do konsenzusa itd.

Ovisno o nastavnoj temi, učenici rade u paru, manjoj ili većoj grupi ili pak plenarno; Učenici mogu u svrhu rješavanja nekog problema istraživati u knjižnici, pretraživati internet, provoditi intervju i ankete, tumačiti slike, izrađivati mentalne mape, stvarati plakate, održavati izložbe, planirati i održavati prezentacije, pripremati slajdove za PowerPoint prezentacije, pisati novinske članke, izvoditi predstave, održavati debate. Isto tako, osim u učionici, učenici uče kroz izvan-učioničku nastavu i izvannastavne aktivnosti te koriste različite medije i kontekste kao izvore učenja, osobito lokalnu zajednicu. Izlazak u zajednicu (praktična nastava) je potrebna kako bi stečena znanja i vještine o aktivnom građanstvu provjerili u stvarnom kontekstu.

Vođenje dokumentacije za praćenje i vrednovanje postignuća učenika u Građanskom odgoju i obrazovanju

Postignuća učenika upisuju se u odgovarajuću rubriku u imeniku - Građanski odgoj i obrazovanje, a u rubriku zapažanja i bilježaka upisuje se vrsta aktivnosti prema elementima ocjenjivanja. U rubriku bilježaka u imeniku upisuju se samo ona zapažanja koja su nastavniku u praćenju napredovanja učenika uočljiva, učeniku i roditelju razumljiva te koja nastavniku mogu pripomoći u konačnom vrednovanju postignuća učenika u Građanskom odgoju i obrazovanju.

Razredna mapa za Građanski odgoj i obrazovanje – nastavnici koji Građanski odgoj i obrazovanje ostvaruju međupredmetno, unose izvedbene pripreme usmjerene na razvoj ishoda građanskog odgoja i obrazovanja i materijale u mapu o tome kako su ostvarili planirane aktivnosti s učenicima određenog razreda.

Učenička Mapa osobnog razvoja u Građanskom odgoju i obrazovanju – učenik upisuje u kojim je projektima i aktivnostima sudjelovao, što je tijekom godine izradio u sklopu nastave Građanskog odgoja i obrazovanja: osobna zapažanja, bilješke, osvrti na naučeno, nove ideje i rješenja do kojih je došao, koje su mu vrijednosti važne i s kojim se teškoćama susretao.

Unosi podatke o ostvarenim postignućima i planovima daljnjeg razvoja (potvrde o sudjelovanju u natjecanjima, smotrama, volontiranju, o završenim

tečajevima; tečaj pružanja prve pomoći, škola tehničke kulture, škola stranih jezika, škole u području umjetničkog izražavanja itd.

Plan integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja (ishoda) Građanskog odgoja i obrazovanja u I, II, III razredu kroz postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti:

Srednja škola	OBVEZNA PROVEDBA	Godišnji broj sati
1.,2.,3. razred	<p>među-predmetno - kroz sve predmete: hrvatski jezik, strani jezici, povijest, matematika, kemija, politika i gospodarstvo, psihologija komunikacije, informatika, tjelesna i zdravstvena kultura, etika, vjeronauk, strukovni predmeti, programi stručnih suradnika</p> <p>Navedeni broj sati ne znači povećanje broja sati, nego integriranje i koreliranje sadržaji s ciljem istovremenog razvijanja i predmetne i građanske kompetencije.</p>	20
	<p>sat razrednika – navedeni broj sati uključuje teme predviđene planom sata razrednika i Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi</p> <p>izbori za predsjednika razreda i vijeće učenika, donošenje razrednih pravila, komunikacijske vještine i razumijevanje razreda i škole kao zajednice učenika i nastavnika i uređene na načelima poštovanja dostojanstva svake osobe i zajedničkog rada na dobrobit svih;</p>	5
	<p>izvan-učioničke aktivnosti - ostvaruju se suradnjom škole i lokalne zajednice. U njih trebaju biti uključeni svi učenici prema njihovim interesima i mogućnostima škole. Oblici uključivanja mogu biti različiti: na razini cijele škole, pojedinog razreda ili skupine učenika. Obuhvaćaju istraživačke aktivnosti (npr. projekt građanin, zaštita potrošača), volonterske aktivnosti (npr. pomoć starijim mještanima,</p>	10

	osobama s posebnim potrebama, djeci koja žive u siromaštvu), organizacijske aktivnosti (npr. obilježavanje posebnih tematskih dana), proizvodno-inovativne aktivnosti (npr. zaštita okoliša, rad u školskoj zadruzi i/ili zajednici tehničke kulture) i druge srodne projekte i aktivnosti.	
--	---	--

5.5. IZLOŽBE, NATJECANJA, PRIREDBE

BR.	PODRUČJE AKTIVNOSTI	NOSITELJI AKTIVNOSTI	VREMENIK AKTIVNOSTI
1.	Uređivanje školskih panoa	knjižničarka nastavnici stručni suradnici	tijekom cijele godine
2.	NATJECANJE UČENIKA FRIZERA školsko, međuzupanijsko, državno	Jasminka Periš, prof. Ksenija Pavić, struč. uč.	listopad – travanj
3.	NATJECANJE UČENIKA STOLARA školsko, međuzupanijsko, državno	Žaklina Tonc, prof.	listopad – travanj
4.	NATJECANJE UČENIKA PEKARA školsko, međuzupanijsko, državno	Željka Korpar, prof.	listopad – travanj
5.	Sudjelovanje na osječkom Božićnom sajmu (Učenička zadruga)	Verica Brajko, prof. Ankica Kuić, prof. Ines Komić, prof.	prosinac
6.	BOŽIĆNA PRIREDBA	Stjepan Knežević, prof.	prosinac
7.	LIDRANO	Stjepan Knežević, prof.	siječanj
8.	Smotra Učeničkih zadruga – županijska/međuzupanijska	Ankica Kuić, prof. Ines Komić, prof.	lipanj
9.	Uređivanje izloga Gradske i sveučilišne knjižnice Donji grad	Žaklina Tonc, prof. Danica Božić, prof. mr. sc. Zorislav Kalazić Željka Korpar, prof. Ankica Kuić, prof.	ožujak - travanj

5.6. IZLETI, EKSKURZIJE, POSJETI, SAJMOVI

Školski izleti organizirat će se prema Pravilniku o izvođenju izleta, ekskurzija i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole.

BR.	PODRUČJE AKTIVNOSTI	NOSITELJI AKTIVNOSTI	VREMENIK AKTIVNOSTI
1.	Stručna ekskurzija: DANI LJEPOTE - za frizere i pedikere	Jasminka Periš, prof. Marta Firanj, prof. Emina Kekez, struč. uč. Ksenija Pavić, struč. uč.	ožujak
2.	Izvanučionička nastava - Zlatna Greda - za učenika s teškoćama u razvoju	razrednici trećih razreda učenika s teškoćama u razvoju	svibanj

3.	Jednodnevni izlet u Kopački rit	Marta Firanj, prof. Žaklina Tonc, prof.	travanj
4.	Sudjelovanje na Festivalu cvijeća, Osijek	Žaklina Tonc, prof. Ankica Kuić, prof. Ines Komić, prof.	svibanj
5.	Sudjelovanje na ativnostila Muzeja likovnih umjetnosti	Ksenija Pavić Zorislav Kalazić	svibanj
6.	Maturalno putovanje učenika drugih razreda	razrednici drugih razreda	srpanj, kolovoz
7.	Posjet Prehrambeno – tehnološkom fakultetu (2. razredi pekari)	Željka Korpar, prof.	listopad
8.	Posjet azilu za pse	Nastavnici djece s teškoćama u razvoju	travanj

IZVANUČIONIČKA NASTAVA UČENIKA ZAVRŠNIH RAZREDA POSEBNIH ODJELA

Vrijeme: svibanj 2019.

Mjesto: Zlatna Greda

Sudionici: učenici završnih razreda posebnih odjela (30)

Nositelji: profesori Obrtničke škole Osijek (10)

Cilj: Upoznavanje učenika s poviješću zavičaja i načinu života stanovnika Baranje, poboljšavanje komunikacijskih vještina i sutadnje među učenicima, razvijanje motoričkih sposobnosti.

Način realizacije: Izvanučionička nastava se sastoji od putovanja autobusom na željenu destinaciju, šetnje, razgledavanja i učenja o povijesti Baranje i načinu života današnjih stanovnika, igranja igara na otvorenom (skakanje u vreći, povlačenje užeta, trčanja i sl.), ručka u restoranu i nogometnog turnira.

Okvirni trpškovnik:

- najam autobusa: 1500kn
- ulaznice: 500kn
- doručak: 500kn
- ručak: 2500kn

UKUPNO: 5000kn

POSJET AZILU ZA PSE

Vrijeme: travanj 2019.

Mjesto: Nemetin

Sudionici: učenici prvih i drugih razreda posebnih odjela (30)

Nositelj: profesori Obrtničke škole Osijek (10)

Cilj: Podizanje svijesti i skretanje pažnje na sudbinu napuštenih životinja.

Namjena: Edukacija i senzibilizacija učenika u ponašanju prema životinjama

Način realizacije: Volonteri udruge „Pobjeda “ održat će predavanje o ponašanju prema životinjama te će učenici zajedno s profesorima posjetiti Azil za pse u Nemetinu

Opis aktivnosti:

U državama širom svijeta 4. travnja se obilježava Svjetski dan napuštenih životinja. Tisuće napuštenih životinja u Hrvatskoj, a milijuni u svijetu, svakodnevno preživljavaju na ulici, izloženi su vremenskim neprilikama, gladi, žeđi, bolestima, nametnicima i zlostavljanjima. Cilj obilježavanja ovoga dana je podizanje svijesti i skretanje pažnje na sudbinu napuštenih životinja.

U posebnim odjelima školuju se učenici s teškoćama u razvoju i poremećajima u ponašanju. Smatramo kako je učenicima potrebna edukacija i senzibilizacija po pitanju ponašanja prema životinjama. Iz navedenog razloga, ostvarili smo suradnju s volonterima udruge „Pobjede“ na način da oni učenicima u školi održe predavanje o ponašanju prema psima, a potom profesori zajedno s učenicima posjete azil. U azilu tijekom šetnje sa psima, učenici iz prve ruke dobiju iskustvo sa životinjama te razvijaju odgovornost i empatiju. Mišljenja smo da je ovo važna stavka u procesu razvoja osobnosti i ličnosti kod naših učenika.

5.7. PROJEKTI, PROJEKTI DANI

PROJEKT	NOSITELJ AKTIVNOSTI	CILJEVI AKTIVNOSTI	NAMJENA AKTIVNOSTI	NAČIN REALIZACIJE	VREMENIK AKTIVNOSTI	NAČIN VREDNOVANJA
1. Međunarodni dan nenasilja	Centar za nestalu i zlostavljaju djecu, PU Osječko-baranjska	razbijanje predrasuda i stereotipa prema vršnjacima	Umjesto sukoba i svađa, razvijati suradnju i prijateljstva.	predavanja radionice	listopad 2018	izvješće projekta
2. „Tko zapravo pobjeđuje“	Tajana Šarić, mag.soc.ped. i Tea Musić Nikolac, mag.soc.ped.	razvoj pravilnog odnosa mladih prema igrama na sreću	Razvijati vještine rješavanja problema i donošenja odluka.	radionice predavanja	kroz godinu	izvješće projekta
3. „72 sata bez kompromisa“	Ivana Hac, organizator SKAC Osijek	promicanje solidarnosti, zajedništva, kreativnosti i općeljudskih vrijedosti	Učenici stavljaju sebe, svoje vrijeme i sposobnosti na raspolaganje za konkretne volonterske akcije	ekološke i humanitarne akcije, radionice, volontiranje	18. do 21. listopada	izvješće projekta
4. Europskog tjedna vještina stečenih u strukovnom obrazovanju	nastavnici strukovnih predmeta	upoznati učenike s poduzetništvom, obrtništvom, pripremiti ih za tržište rada	povezati učenike i obrtnike kroz radionice i razgovor	radionice, posjete, predavanja	5. do 9. studenoga	izvješće projekta
5. Seksualno nasilje – SNEP program	Tajana Šarić, mag.soc.ped i Ines Komić, prof.	edukacija o problematici seksualnog nasilja u srednjoj školi i sudjelovanje u razvoju nacionalne kampanje	educirati učenike o problematici seksualnog nasilja	edukacija, pilot radionice	2018. - 2020.	izvješće projekta
6. Pješačenjem do Osijeka do Vukovara u počast svim žrtvama Domovinskog rata	Ivana Hac, Ivan Ledić	edukacija učenika o Domovinskom ratu	učenici odaju počast i sjećanje žrtvi Vukovara i svim žrtvama stradanim u Domovinskom ratu	pješačenje	17. studenoga	izvješće projekta
7. Mjesec hrvatske knjige	nastavnici učenika s posebnim potrebama, V. Vukić - knjižničarka	razvoj stvaralaštva, kreativnih i komunikacijskih vještina	poticanje učenika na čitanje knjiga	likovna radionica, kreativna radionica, dramska radionica,	15. listopada – 15. studenoga 2018.	izvješće projekta
8. Dan matematike	Tomislav Šalavardić, Marija Ret, Verica Zeko Pivač, Marija Kovačić	popularizacija matematike te poticaj učenika za matematičko obrazovanje	izgradnja pozitivnog stava prema matematici, otkrivanje zabavne strane	interaktivna radionica	7. prosinac 2018.	izvješće projekta
9. Šišanje korisnika	Ivana Hac	razvijanje empatije kod učenika	Učenici frizeri volontiraju u Centru	volontiranje	ožujak 2019.	izvješće projekta

Caritasovog Centra za prihvrat beskućnika			pružajući usluge šišanja i brijanja štitičenicima centra			
9. Dan bez nastave	T.Šarić, M.Rosandić, M.Ret, S.Knežević, T.Musić Nikolac, L.Šimić- Bošnjak, I.Hac, A.Kuić, M.Kovačić, J.Maganić, M.Felinger	razvoj komunikacijskih, organizacijskih, kreativnih i motoričkih vještina učenika s teškoćama u razvoju	Stjecanje novih znanja i iskustava iz područja koja najviše zanimaju pojedine učenike	radionice izložbe	travanj	izvješće projekta
10. „Dani kruha – dani veselja“	nastavnici, stručni suradnici	Razvijanje svijesti o važnosti obrtničkih zanimanja.	Pomoći učenicima u shvaćanju važnosti zajedničkog rada.	radionice	16.-20. listopada 2017.	izvješće projekta
11. Dan otvorenih vrata	ravnateljica, nastavnici, stručni suradnici	Promocija obrtničkih zanimanja	Upoznavanje učenika 8. razreda i njihovih roditelja s zanimanjima u našoj školi	predavanja, radionice, izložbe učeničkih radova	svibanj	upis učenika u 1. razred

Vrijeme: listopad 2018.

Mjesto: Obrtnička škola Osijek

Sudionici: svi učenici Obrtničke škole Osijek

Nositelj: Centar za nestalu i zlostavljaju djeću, PU Osječko-baranjska

Cilj: Upoznati učenike s posljedicama vršnjačkog nasilja i sigurnosti na Internetu

Namjena: Prevenciji nasilnog ponašanja među djecom i vršnjacima, posebice u školskom okruženju

Opis aktivnosti:

„Sila je oružje slabih, nenasilje je oružje jakih“ riječi su Mahatme Gandija, jednog od začetnika filozofije i strategije nenasilnog pokreta. Stoga se 2. listopada, dan rođenja prvog čovjeka koji je širio princip nenasilja od pojedinca do društvene i političke razine, obilježava kao Međunarodni dana nenasilja.

Tim povodom, u suradnji sa Centrom za nestalu i zlostavljaju djeću i Prevencijskim odjelom PU Osječko-baranjske, u našoj će školi biti održana predavanja i radionice o vršnjačkom nasilju i sigurnosti na internetu. Na taj način će se učenici uključiti u razbijanje predrasuda i stereotipa prema vršnjacima kako bi, umjesto sukoba i svađa, razvijali suradnju i prijateljstva. Odgojem za mir i toleranciju izravno se radi na prevenciji nasilnog ponašanja među djecom i vršnjacima, posebice u školskom okruženju.

Vrijeme: školska godina 2018./2019.

Mjesto: Obrtnička škola Osijek

Sudionici: 3. C razred

Nositelji: Tajana Šarić, mag.soc.ped. i Tea Musić Nikolac, mag.soc.ped.

Cilj: razvijanje vještina rješavanja problema i donošenja odluka, kao i vještina odolijevanja vršnjačkom pritisku

Namjena: dati učenicima poboljšana statistička znanja o šansama i vjerojatnostima, kao i osnažen osjećaj generalne samo-efikasnosti

Opis aktivnosti:

Program „Tko zapravo pobjeđuje?“ prvi je hrvatski sveobuhvatni i evaluirani program univerzalne prevencije kockanja mladih, utemeljen na znanstvenim činjenicama i rezultatima inozemnih i domaćih istraživanja. Program se provodi u okviru projekta *Kockanje mladih u Hrvatskoj* koji se provodi uz financijsku i organizacijsku podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Agencije za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske i Hrvatske lutrije d.o.o.

Cilj programa je razvoj pravilnog odnosa mladih prema igrama na sreću i osobno odgovorno ponašanje prema istom. Učenici će kroz program razvijati vještine rješavanja problema i donošenja odluka, kao i vještine odolijevanja vršnjačkom pritisku. Također je cilj dati učenicima poboljšana statistička znanja o šansama i vjerojatnostima, kao i osnažen osjećaj generalne samo-efikasnosti.

Program se sastoji od 1 informativno-edukativne radionice s učenicima, 8 radionica/tematskih cjelina s učenicima, 1 predavanje za roditelje učenika uključenih u program i 1 predavanje za nastavnike škole u kojoj se provodi program.

Program se provodi 1 x tjedno u 3. C razredu kroz predavanja, mnoštvo vježbi i samostalnih zadataka učenika.

Okvirni troškovnik:

- hamer x 2 = 10 x 2 = 20kn
- kolaž papir = 15kn
- flomasteri markeri = 4 x 10kn = 40kn
- flomasteri = 15kn

UKUPNO: 90kn

“72 SATA BEZ KOMPROMISA”

Vrijeme: 18. – 21. listopada 2018.

Mjesto: Osijek

Sudionici: učenici

Nositelj: Ivana Hac, SKAC Osijek (Studentski katolički centar)

Cilj: učenici stavljaju sebe, svoje vrijeme i sposobnosti na raspolaganje za konkretne volonterske akcije te pritom promiču općeljudske vrijednosti

Namjena: učenici će volontirati u ekološkim, humanitarnim, zabavnim akcijama i promicati solidarnost, zajedništvo i kreativnost

Opis aktivnosti:

Tijekom "72 sata bez kompromisa", od 18. do 21. listopada, u deset gradova mladi će volontirati u ekološkim, humanitarnim, zabavnim akcijama i promicati solidarnost, zajedništvo i kreativnost. U 2018. godini po peti put organizira veliki volonterski internacionalni maraton u Hrvatskoj, a ujedinit će snage mladih iz Dubrovnika, Metkovića, Osijeka, Sinja, Siska, Slavonskog Broda, Splita, Suhopolja, Zadra i Zagreba tijekom tri dana.

U projektu '72 sata bez kompromisa' mladi stavljaju sebe, svoje vrijeme i sposobnosti na raspolaganje za konkretne volonterske akcije te pritom promiču općeljudske vrijednosti.

Planirane su raznolike akcije: radionice za mlade, posjeti različitim skupinama ljudi, pomaganje starijima i nemoćnima, čišćenje i uređivanje domova, parkova i okoliša škola, vrtića, prikupljanje sredstava za siromašne, ekološke akcije, kreativne radionice s djecom te druge aktivnosti.

Vrijeme: 5.-9.11.2018.

Mjesto: Obrtnička škola Osijek

Sudionici: učenici i nastavnici Obrtničke škole Osijek, mali poduzetnici i obrtnici,
Centar za poduzetništvo

Nositelj: Obrtnička škola Osijek

Cilj: upoznati učenike s poduzetništvom, obrtništvom, pripremiti ih za tržište rada, naučiti kako pisati životopis i zamolbu za posao, pružiti učenicima priliku za razgovor s potencijalnim budućim poslodavcima

Namjena: povezati učenike i obrtnike kroz radionice i razgovor

Opis aktivnosti:

Učenici će kroz razne seminare, radionice i predavanja dobiti priliku razgovarati s potencijalnim budućim poslodavcima, razgovarat će s malim obrtnicima koji posluju u Osječko – baranjskoj županiji i saznati kako upravljaju obrtom. Također, učiti će tehnike za vlastiti razvoj vještina koje imaju te će ih uz praktični rad i prezentirati. Učit će pisati životopis, zamolbu za posao, poslovni plan i rješavat će različite osmišljene krizne situacije.

SNP PROGRAM: SEKSUALNO NASILJE – EDUKACIJSKI I PREVENCIJSKI PROGRAM

Vrijeme: 2018.-2020.

Mjesto: Obrtnička škola Osijek

Sudionici: učenice škole

Nositelji: Tajana Šarić, mag.soc.ped. i Ines Komić, prof., Ženska soba - Centar za seksualna prava, organizacija civilnog društva iz Zagreba

Cilj: Edukacija o problematici seksualnog nasilja u srednjoj školi.

Namjena: Razvoj preventivnog programa protiv seksualnog nasilja u srednjim školama.

Opis aktivnosti:

SNEP Program (Seksualno nasilje – Edukacijski i preventivni program)“ ima za razvoj preventivnog programa protiv seksualnog nasilja u srednjim školama.

Nositeljica projekta je Ženska soba – Centar za seksualna prava, organizacija civilnog društva iz Zagreba, a projekt se prijavljuje u okviru programa Europske komisije (REC program – Rights, Equality and Citizenship Programme). Partnerske organizacije i institucije na projektu su: Pravobraniteljica za djecu, Plavi telefon, 4 partnerske škole (Pula, Daruvar, Ogulin, Osijek). Projekt podržavaju Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Grad Zagreb.

Planirano vrijeme provedbe projekta su dvije (2) godine, a očekivano vrijeme provedbe je 2019. -2020. godina.

Profesorice Tajana Šarić i Ines Komić će pohađati edukaciju o problematici seksualnog nasilja u srednjoj školi te provoditi pilot radionice s učenicima škole. Također, profesorice će s učenicima sudjelovati u razvoju nacionalne kampanje o važnosti preventivnih programa protiv seksualnog nasilja.

PJEŠAČENJEM DO OSIJEKA DO VUKOVARA U POČAST SVIM ŽRTVAMA DOMOVINSKOG RATA

Vrijeme: 17. studenog 2018.

Mjesto: Od Osijek do Vukovara

Sudionici: učenici

Nositelji: Ivana Hac, Ivan Ledić, HVIDRA, Tehnološka škola Osijek

Cilj: edukacija učenika o Domovinskom ratu

Namjena: učenici će odati počast i sjećanje žrtvi Vukovara i svim žrtvama stradalim u Domovinskom ratu

Opis aktivnosti:

Učenici i profesori naše škole, zajedno s ostalim srednjim školama i učeničkim domovima kreću pješice na put dug 46 km od Osijeka do Memorijalnog groblja u Vukovaru.

Uz druženje, zajedničko bodrenje, pjesmu, svetu misu na groblju, komemoraciju u vukovarskoj bolnici i zajednički povratak do Osijeka, učenici odaju počast i sjećanje žrtvi Vukovara i svim žrtvama stradalim u Domovinskom ratu.

Organizator: HVIDRA, Tehnološka škola Osijek (prof. Gabriela Poslon)

Sudjeluju: Ivan Ledić, Ivana Hac, učenici

DAN MATEMATIKE

Vrijeme: 7. prosinac 2018.

Mjesto: škola

Sudionici: učenici

Nositelji: Tomislav Šalavardić, Marija Ret, Verica Zeko Pivač, Marija Kovačić

Cilj: Popularizacija matematike te poticaj učenika za matematičko obrazovanje.

Namjena: izgradnja pozitivnog stava prema matematici, otkrivanje zabavne strane matematike, stvaranje novih ideja o primjeni matematičkih znanja

Opis aktivnosti:

Učenici će rješavati logičke zadatke, primijeniti matematička znanja u rješavanju svakodnevnih problemskih situacija, proučavati dodatne zabavne matematičke sadržaje, odagnati strah učenika od matematike.

Potrebni pribor:

Papir, pribor za pisanje, geometrijski pribor

Okvirni troškovnik: 200 kn

ŠIŠANJE KORISNIKA CARITASOVOG CENTRA ZA PRIHVAT BESKUĆNIKA

Vrijeme: Ožujak 2019.

Mjesto: Centar za beskućnike Osijek

Sudionici: učenici frizerske struke drugih i trećih razreda

Nositelji: Ivana Hac, Caritas Đakovačko - osječke nadbiskupije

Cilj: razvijanje empatije kod učenika

Namjena: pomoć osječkim beskućnicima

Opis aktivnosti:

Činimo dobro djelo u korizmi. Učenici frizeri volontiraju u Centru pružajući usluge šišanja i brijanja štićenicima centra.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE

Vrijeme: 15.listopada - 15.studeni 2018.

Mjesto: Obrtnička škola Osijek

Sudionici: učenici posebnih odjela

Nositelji: T.Šarić, M.Rosandić, M.Ret, S.Knežević, T.Musić Nikolac, L.Šimić-Bošnjak, I.Hac, A.Kuić, M.Kovačić, J.Maganić, M.Felinger, V.Vukić

Cilj: Poticanje stvaralaštva među učenicima, njihovo bolje međusobno povezivanje te razvoj kreativnih i komunikacijskih vještina

Namjena: Promicanje knjiga i čitanja među učenicima.

Opis aktivnosti:

Ove školske godine obilježiti ćemo s učenicima *Mjesec hrvatske knjige*. To je manifestacija kojom se promiču knjige i čitanje, a tradicionalno se obilježava u knjižnicama diljem Hrvatske od 15. listopada do 15. studenog.

Svjesni sve veće uporabe virtualnih medija i sve manjeg čitanja knjiga, časopisa i lektira, ove godine smo odlučili poticati kreativno stvaralaštvo među učenicima na temu knjiga.

Organizirat ćemo predavanja i radionice za učenike kako bismo im približili važnost i značenje knjiga i čitanja.

Učenici će imati mogućnost sudjelovati na likovnoj radionici oslikavanja naslovnica knjiga, na kreativnoj radionici izrade straničnika (bookmark) te na dramskoj radionici uvježbavanja igrokaza. Učenici će provesti vrijeme u školskoj knjižnici gdje će ih knjižničarka pobliže upoznati sa organizacijom rada u knjižnici i mogućnosti korištenja svih dostupnih knjiga.

Cilj ovih radionica je poticati stvaralaštvo među učenicima, njihovo bolje međusobno povezivanje te razvoj kreativnih i komunikacijskih vještina.

Okvirni troškovnik:

- kolaž papir = 20kn
- flomasteri = 15kn
- ljepilo = 10kn
- tempere = 15kn
- vodene bojice = 20kn

UKUPNO: 80kn

DAN BEZ NASTAVE

Vrijeme: travanj 2018.

Mjesto: Obrtnička škola Osijek

Sudionici: učenici posebnih odjela

Nositelji: T.Šarić, M.Rosandić, M.Ret, S.Knežević, T.Musić Nikolac, L.Šimić-Bošnjak, I.Hac, A.Kuić, M.Kovačić, J.Maganić, M.Felinger

Cilj: Razvoj komunikacijskih, organizacijskih, kreativnih i motoričkih vještina učenika s teškoćama u razvoju.

Namjena: Usvajanje novih znanja i iskustva iz područja koja ih najviše zanimaju.

Opis aktivnosti:

Dan bez nastave projektni je dan u organizaciji profesora i učenika posebnih odjela.

Cilj je razvoj komunikacijskih, organizacijskih, kreativnih i motoričkih vještina učenika s teškoćama u razvoju.

Na Dan bez nastave učenici dolaze bez knjiga i školskih torbi. Dolaze kako bi dobili nova znanja i iskustva iz područja koja ih najviše zanimaju.

Organiziraju se radionice iz :

- recikliranja starih materijala u nove
- slikanja i crtanja
- pjevanja
- plesa
- učenja engleskog ili znakovnog jezika
- kuhanja i pečenja te
- sportskih aktivnosti (nogometni turnir).

Nakon radionica svi učenici se okupljaju i prezentiraju jedni drugima uvježbane vještine.

Okvirni troškovnik:

- hamer x 4 = 40kn
- flomasteri = 15kn
- bojice = 15kn
- mlijeko = 5kn
- čokoladni namaz = 20kn

UKUPNO: 95kn

DAN OTVORENIH VRATA

Vrijeme: **svibanj 2019.**

Mjesto: Obrtnička škola Osijek

Sudionici: učenici 8. razreda osnovnih škola i njihovi roditelji

Nositelj: ravnatelj, pedagog, defektolog, svi tehnolozi

Cilj: Upoznavanje budućih učenika s Obrtničkom školom Osijek

Namjena: Promicanje obrtničkih zanimanja kod učenika osnovnih škola

Opis aktivnosti:

Dan otvorenih vrata će se organizirati će se popodnevnim satima tijekom dva dana. Jedan dan biti će organiziran za opredstavljanje zanimanja za djecu s teškoćama, a drugi da za ostala zanimanja u školi. Tehnolozi će svaki u svojoj učionici ili radionici osmisliti način prezentiranja svoga zanimanja. Učenici i roditelji prvo će moći poslušati prezentaciju o školi koju će održati ravnateljica, nakon čega će biti pozvani na obilazak škole.

Cilj je približiti obrtnička zanimanja budućim učenicima te im omogućiti da vide kako izgleda školovanje u našoj školi.

Okvirni troškovnik:

- materijal za uređivanje panoa = 200 kn
- materijal za radionice = 200 kn
- osvježenje za goste = 200 kn

Ukupno: 600 kn

5.8. PREVENTIVNI PROGRAMI

Preventivni program sastoji se od dva osnovna programa Zdravstveni odgoj i obrazovanje (ZO) i Građanski odgoj i obrazovanje (GOO), te drugih preventivnih programa. Program građanskog odgoja objašnjen je u poglavlju 5.3. ovog kurikuluma.

Opći cilj PREVENTIVNIH PROGRAMA: Informirati i osvijestiti učenike o različitim vidovima ljudskih prava, razvijati svijest o zaštiti svojih i tuđih prava i odgovornosti te afirmirati pozitivne vrijednosti.

SPECIFIČNI CILJEVI preventivnih programa:

- afirmacija pozitivnih vrijednosti
- suočavanje s postojanjem problema nesigurnosti i nasilja
- razvijanje samopoštovanja u učenika
- pomoć učenicima u životnim opredjeljenjima
- pozitivno usmjerenje provođenja slobodnog vremena učenika
- promoviranje raznovrsnih športskih i drugih kreativnih sadržaja
- senzibilizirati učenike za problem položaja žene – ravnopravnost spolova

5.8.1. PLAN I PROGRAM ZDRAVSTVENOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Svrha zdravstvenog odgoja je uspješan razvoj djece i mladih da bi stasali u zdrave, zadovoljne, uspješne, samosvjesne i odgovorne osobe.

Program zdravstvenog odgoja provodi se prema propisanim uputama Agencije za odgoj i obrazovanje i suradnjom sa školskom liječnicom.

Program Zdravstvenog odgoja temelji se na holističkom poimanju zdravlja, koje obuhvaća očuvanje zdravlja i kvalitete života, humane odnose među spolovima i ljudsku spolnost, prevenciju ovisnosti, kulturu društvene komunikacije i prevenciju nasilničkog ponašanja.

Program se zasniva na višedimenzionalnom modelu koji podrazumijeva povezanost tjelesnog, mentalnog, duhovnog, emocionalnog i socijalnog aspekta zdravlja, a ispunjenje i stabilnost u svakoj od navedenih dimenzija pridonosi cjelovitosti razvoja i povećanju kvalitete življenja svake osobe. Podjela programa Zdravstvenog odgoja u module (Živjeti zdravo, Prevencija ovisnosti, Prevencija nasilničkog ponašanja te Spolno/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje) treba osigurati potrebnu ravnotežu među sadržajima i primjerenu programsku

zastupljenost različitih aspekata zdravlja. Ipak, moduli nisu i ne trebaju biti strogo odijeljeni pa se mogu prepoznati srodni sadržaji, odnosno ciljevi koji se isprepliću i prožimaju.

U raspoređivanju sadržaja Zdravstvenog odgoja u module i razrede vodilo se računa o specifičnostima učeničke razvojne dobi te o interesima koji se u određenoj dobi pojavljuju kod većine učenika i o problemima koji ih zaokupljaju.

Modul Živjeti zdravo u kojem će djeca učiti o pravilnoj prehrani, osobnoj higijeni, tjelesnoj aktivnosti i mentalnom zdravlju najviše je zastupljen u razrednoj nastavi, ali se njegovi sadržaji protežu i u svim ostalim razredima do četvrtog razreda srednje škole. Sadržajima koje obuhvaća ovaj modul djeci se želi ukazati na važnost zdrave prehrane i stjecanje pozitivnih navika osobne higijene. Budući da je kod mladih u Hrvatskoj i svijetu očit porast prekomjerne tjelesne mase i pretilosti, nužno je edukacijom djelovati preventivno kroz sve razine odgoja i obrazovanja djece i mladih. Nastavno na dio u kojemu se govori o zdravoj i uravnoteženoj prehrani nastoji se povezati dostupnost znanstveno utemeljenih informacija o prehrambenim namirnicama te djecu i mlade uputiti na preporučene prehrambene namirnice i na važnost provođenja redovite i umjerene tjelesne aktivnosti. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) podsjeća nas da je zdravlje više od tjelesnog, da ima mentalne i socijalne dimenzije koje je nemoguće odvojiti. U osiguravanju zaštite mentalnog zdravlja važno je pomoći učenicima prepoznati vrijednost njihovih osjećaja i mišljenja jer jedino tako mogu razviti osjećaj vlastite vrijednosti. Rezultat provedbe zdravstvenog odgoja za promociju mentalnog zdravlja uključuje poticanje i razvoj samopouzdanja i razvijanje životnih vještina od komunikacije do donošenja odluka.

Prevenција ovisnosti je, kao i prevenција nasilničkog ponašanja, zastupljena kroz sve dobne skupine školske djece i mladih. Osobita pozornost posvećuje se i nekim novijim pojavama kao što su nasilje korištenjem informacijsko-komunikacijskih tehnologija, kockanje i klađenje adolescenata. Slijede problemi koji su sve više prisutni s tragičnim posljedicama u prometu, a odnose se na prebrzu vožnju, vožnju pod utjecajem alkohola, droga itd.

Spolno/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje je modul kojim se učenicima žele dati znanstveno utemeljene informacije, ali i uvidi u različita promišljanja te raznorodne vrijednosne perspektive. Cilj modula je omogućiti učenicima usvajanje vještina potrebnih za donošenje odgovornih odluka važnih za

očuvanje njihova fizičkog i mentalnog zdravlja te im pomoći da kroz razumijevanje različitosti i kritičko promišljanje izgrade pozitivan odnos prema sebi i drugima.

Osposobljavanje za kritičko prosuđivanje životnih situacija i vlastitih postupaka i za odgovorno donošenje odluka

Također, jednako važan cilj svih modula je razvoj tolerancije, pri čemu je važno pomoći svim učenicima razviti pozitivnu sliku o sebi, ali i usvojiti uvažavanje različitosti među ljudima kao temeljnu vrednotu. Zdravstveni odgoj treba pomoći razvoju sustava vrijednosti kod mladih osoba, potaknuti razvoj empatije i osjetljivosti za potrebe drugih, no istodobno treba ukazati na neprihvatljiva ponašanja i devijantne pojave koje se ne smiju tolerirati ili ignorirati. Rukovodeći se spoznajom o tome kako u aktualnim nastavnim programima već postoje brojni sadržaji, a u školskoj praksi uvriježene brojne aktivnosti u funkciji Zdravstvenog odgoja, program je oblikovan na način koji uvažava sve ono što već postoji i pokazalo se dobrim, a kao dodatne sadržaje ističe ono čemu valja posvetiti još više vremena. To dodatno vrijeme pronađeno je u satima razrednika – do 12 sati godišnje. Dio predviđenih tema ostvarit će razrednici, a u njihovoj pripremi pomoći će im stručni suradnici, pedagozi, psiholozi, socijalni pedagozi i drugi. U programu je navedena preporuka o broju nastavnih sati sata razrednika na kojima će se ostvarivati dodatne teme zdravstvenoga odgoja. Redoslijed provedbe sadržaja odredit će razrednik u dogovoru s ostalim odgojno-obrazovnim radnicima u školi i vanjskim suradnicima (školska medicina). Navedeni ishodi u okviru svakog modula, omogućit će procjenu kvalitete programa samovrednovanjem škola i vanjskim vrednovanjem. Dio programa Zdravstvenog odgoja koji propisuje sadržaje integrirane u nastavne programe predmeta, sate razrednika, školske projekte i druge školske aktivnosti pridonosi cjelovitom sagledavanju zdravstvenog odgoja i obrazovanja te mu je cilj olakšati kroskurikularnu provedbu. Neki sadržaji, poput prevencije nasilničkog ponašanja, razvijanje odgovornosti za vlastite postupke, primjenjivanje uljudbenog ponašanja i uvažavanja različitosti, briga o zdravom i čistom okolišu te urednom radnom okruženju, zadaća su svih nastavnih predmeta i ostalih aktivnosti u školi.

U pripremi i provedbi predloženog modula Zdravstvenog odgoja preporučuje se korištenje različitih oblika i metoda rada i poučavanja koji će omogućiti učenicima aktivno sudjelovanje u primjeni predloženih aktivnosti:

- rad u parovima i malim skupinama
- organiziranje predavanja s diskusijama i panel-raspravama
- pedagoška radionica
- igranje uloga
- oluja ideja
- razvoj stavova u raspravi i debati
- analiza slučajeva
- korištenje dostupnih i primjerenih sadržaja sa internetskih stranica i korištenje informacijskokomunikacijskih tehnologija
- priprema i organiziranje lokalnih preventivnih aktivnosti (izložbe, obilježavanje prigodnih datuma...).

Sugestije za učitelje, nastavnike i stručne suradnike

- materijale predstavljene u okviru eksperimentalnog programa prilagodite, integrirajte i nadopunite u skladu sa svojim znanjima, vještinama i kreativnim potencijalima
- aktivnosti koje planirate ostvariti u okviru sati razrednika pripremite u suradnji s kolegama iz drugih nastavnih područja, stručnim suradnicima i ostalim stručnjacima izvan škole (npr. liječnici, soc. radnici, profesori sa sveučilišta...)
- prije primjene programa upoznajte roditelje o aktivnostima koje planirate provesti i zatražite njihovu podršku
- pripremite u suradnji s kolegama plan aktivnosti koji će pratiti, podržati i pojačati sadržaje koje ste prezentirali učenicima u okviru sata razrednika
- organizirajte stručno usavršavanje u školi prema potrebama odgojno-obrazovnih radnika
- pripremite plan ažuriranja informacija u koji ćete uključiti i učenike; pripremite materijale koji će vam pomoći u kvalitetnoj primjeni programskih aktivnosti (priručnici, informacije s mrežnih stranica i dr.

Program zdravstvene zaštite učenika ostvarit će se u suradnji sa Školskom medicinom u Zavodu za javno zdravstvo Osijek i to sa spec. šk.med., dr.Dolores Juretić-Kovač. Planiraju se sljedeći pregledi i predavanja:

- Prvi razredi: sistematski pregledi uz predavanje o zdravom načinu življenja te o spolno prenosivim bolestima i kontracepciji.
- Završni razredi: razgovor i predavanja o spolno prenosivim bolestima i kontracepciji, te cijepljenje protiv difterije.
- Savjetovališni rad sa učenicima i roditeljima povezan sa rizičnim navikama, društveno neprihvatljivim ponašanjem, osobnim poteškoćama, školskim neuspjehom.
- Pregledi za utvrđivanje okvirnog programa tjelesnog odgoja za učenike koji iz zdravstvenih razloga ne mogu polaziti redovnu nastavu- tijekom početka 1. polugodišta, a po potrebi i tijekom cijele školske godine.
- Pregledi za športska natjecanja prema potrebi i dogovoru.

Tijekom školske godine u našoj Školi je uobičajeno da u okviru plana rada razredne zajednice i tijekom individualnih razgovora, razrednici i učenici surađuju i obrađuju teme koje su značajne za socijalnu i zdravstvenu zaštitu adolescenata u svrhu osvješćivanja važnosti samostalne brige o zdravlju, kao na satima biologije i TZK- a , gdje nastavnici posebice ukazuju na važnost kako fizičkog , tako i mentalnog zdravlja svakog učenika.

PODRUČJE AKTIVNOSTI	NOSITELJI AKTIVNOSTI	VREMENIK AKTIVNOSTI
PREVENTIVNI PROGRAM ZDRAVSTVENOG ODGOJA I OBRAZOVANJA		
1. modul „Živjeti zdravo“	razrednici, školska liječnica	tijekom cijele godine
2. modul „Prevenција nasilničkog ponašanja“	razrednici	tijekom cijele godine
3. modul „Prevenција ovisnosti“	razrednici,	tijekom cijele godine
4. modul „ Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje“	razrednici, školska liječnica	tijekom cijele godine

5.8.2. ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAMI

Ovaj program na razini škole uključuje niz aktivnosti u različitim segmentima prevencije i u suradnji s brojnim ustanovama koje u svojim resorima imaju osobit interes i potrebu preventivnog djelovanja prema mladima. Riječ je također o različitim područjima preventivnog djelovanja od prevencije ovisnosti, preko prevencije nasilničkog ponašanja do promoviranja zdravih životnih stilova i navika u promociji i očuvanju zdravlja. Dio aktivnosti koji se neće provoditi u suradnji s vanjskim stručnjacima i ustanovama, provodit će stručni suradnici u školi i razrednici, kao i svi nastavnici u sklopu realizacije nastavnoga programa pojedinih predmeta.

Ciljevi:

Oснаžiti učenike za izbjegavanje različitih oblika i pojavnosti rizičnoga ponašanja mladih.

Sprječavanje i suzbijanja neprihvatljivih oblika ponašanja i pomoć u donošenju ispravnih odluka u uspješnom rješavanju problema i konflikata.

Promicati zdrav način života u raznim aspektima uz preventivno djelovanje na razne bolesti izazvane neprihvatljivim oblicima ponašanja.

Aktivnosti:

Provedba preventivnih aktivnosti:

U suradnji s odjelom za prevenciju PU Osječko-baranjske :

1. U sklopu projekta „Zdrav za pet“ održat će se predavanja u svim prvim i drugim razredima na temu „Ovisnost i zlouporaba droga“- LEGIRANJE, NE DROGIRANJE, u listopadu 2018.
2. „Stop trgovanju ljudima“, u veljači 2019.
3. „Budi navijač, a ne razbijač“, u travnju 2019.
4. „Sigurnost i zaštita djece na Internetu“, u studenom 2018.
5. „Živim život bez nasilja“ studeni/prosinac 2018.
6. Stručni suradnik-pedagog održat će u svim trećim razredima radionicu na temu „Nasilje u vezama“ u koju će biti uključeni i studenti pedagogije. Vrijeme realizacije: ožujak/travanja 2018.

Područje zaštite zdravlja

1. U prvim razredima će školska liječnica uputiti sve učenike na zaštitu reproduktivnog zdravlja i utjecaju spolno prenosivih bolesti. Vrijeme realizacije: rujan/listopad i siječanj/veljača
2. U prvim razredima pedagoginja će održati radionice o lakšem učenju i boljem pamćenju radi osnaživanja mentalnog zdravlja učenika. Vrijeme realizacije: listopad/studeni 2018.

Ostale teme iz Kurikuluma ZO i GOO odradit će razrednici i profesori biologije te školska liječnica.

PROGRAM PREVENCIJE OVISNOSTI

Preventivni program se provodi tijekom cijele školske godine u različitim oblicima. Učenicima su ponuđene brojne aktivnosti u kojima mogu sudjelovati prema osobnom interesu.

Nositelji programa su razrednici, pedagoginja, nastavnici biologije. Pokazatelje uspješnosti utvrđujemo upitnicima, anketama, vrednovanjem.

Rad s roditeljima je dio programa koji najviše nose razrednici koji na roditeljskim sastancima i u osobnim kontaktima mogu steći najbolju sliku o situaciji u obitelji učenika. U težim slučajevima uključuje se u rad i pedagog te služba za socijalni rad.

Diskretni personalni zaštitni program provodi se na razini Škole u suradnji profesora i organizacijsko razvojne službe.

Razred kao terapijska zajednica: učenici u međusobnim slobodnim razgovorima na satu razrednika govore o svojim problemima i zajednički pokušavaju pronaći prihvatljiva rješenja.

Ove školske godine ćemo raditi na slijedećim ciljevima:

1. izravne prevencije

- upoznavanje mladih sa štetnostima ovisnosti i jačanje njihove odluke da ne usvoje obrasce ovisničkog ponašanja (prevencija pušenja, alkoholizma i narkomanije)
2. neizravne prevencije
- poticanje zrelog i odgovornog ponašanja u svim područjima života, afirmiranje pozitivnih navika i kreativnog korištenja slobodnog vremena

Program rada je sljedeći:

- Osposobljavanje nastavnika za prevenciju ovisnosti kroz posebne programe (predavanja, seminari).
- Rad razrednika i pedagoga s roditeljima – individualno, putem sastanka (odgovorno roditeljstvo, rano prepoznavanje zlouporabe sredstava ovisnosti, teorija izbora u odgoju djece).
- Tematski sati razrednika o ovisnosti pušenja, alkohola i droge, učenje socijalnih-životnih vještina: rješavanje problema, donošenje odluka, komunikacija, kreativno i kritičko mišljenje.
- Educiranje učenika u nastavi biologije, kemije, TZK - planiranje ovih nastavnih jedinica.
- Uređenje školskih panoa na temu bolesti ovisnosti.

Pozvati vanjske stručnjake na predavanja i tribine s roditeljima i učenicima, a moguće teme bi bile:

- kojim pristupom odgajati djecu s obzirom na individualne specifičnosti
- odnosi u braku, o posljedicama destabilizacije braka na život djece
- životne uloge roditelja
- prevladavanje adolescentne krize, pohvale, otuđenja od vlastitog doma
- briga i prilagođen postupak za svakog učenika
- kvalitetnija komunikacija
- suradnja i razmjena informacija s osnovnim školama i Centrom za socijalnu skrb.
- suradnja s Domom zdravlja i MUP-om Osijek
- rad nastavnika s učenicima kroz sport i kreativne aktivnosti

- ponuditi aktivnosti, ispitati interes za ono što je moguće ponuditi
- organizacija međurazrednih i međuškolskih športskih turnira
- organizacija posjeta kazalištu, izložbama i drugim kulturnim događajima
- odlasci na izlete i ekskurzije
- educiranje profesora i stručnih suradnika posebnim seminarima zbog pripreme za provedbu navedenih i drugih programskih aktivnosti.

PROGRAM AKTIVNOSTI ZA SPREČAVANJE NASILJA MEĐU DJECOM I MLADIMA

Svrha programa je senzibilizacija stručnjaka, roditelja, djece i mladih za problem nasilja među djecom i mladima, uspostavljanje sustavnih rješenja za prevenciju i sprječavanje pojave nasilja među djecom i mladima, te ublažavanje i otklanjanje njegovih posljedica. Programom je obuhvaćena dobna skupina djece i mladih u dobi do dvadeset jedne godine koji su obuhvaćeni bilo kojim sustavom ili oblikom državne skrbi, što znači i srednjoškolska populacija.

Ciljevi programa su:

- prevencija pojave novih slučajeva nasilja među djecom i mladima
- edukacija stručnjaka koji rade s djecom i mladima
- senzibilizacija roditelja, djece i mladih za problem nasilja među djecom i mladima
- pružanje sustavne pomoći djeci i mladima žrtvama nasilja
- znanstveno praćenje pojave nasilja među djecom i mladima

Ove školske godine planiramo u našoj školi operacionalizirati provedbu projekta „Zdrav za pet“, surađivati s imenovanim osobama za taj problem u PU osječko – baranjskoj i Odjela za prevenciju grada. Provodit ćemo i plan postupanja u školi u slučaju nasilja među djecom i mladima. Po to planu u slučaju uočenog nasilja, dežurni nastavnik obavještava razrednika, stručnog suradnika, ravnatelja. Pozivaju se roditelji učenika u školu i uz njihov pristanak obavještava Policijska uprava. Naša obveza je

takove slučajeve prijaviti Centru za socijalnu skrb. Učenici koji su sudjelovali u nasilničkom ponašanju redovito se prate, te se s njima provode individualni razgovori, a također i s njihovim roditeljima i razrednicima.

Ustrojeno je povjerenstvo za djelovanje u kriznim situacijama i čine ga: ravnateljica, pedagoginja, povjerenik zaštite na radu, predstavnik Vijeća roditelja i policijski službenik.

Tijekom godine ćemo raditi na osvještavanju problema nasilja među učenicima, roditeljima, profesorima anketama i istraživanjima, radionicama, predavanjima i drugim oblicima educiranja. Teme koje planiramo svakako obraditi su u svezi nenasilnog rješavanja sukoba, ljudskih prava, komunikacijskih vještina i slično. Ostvarivanje ovog Programa provest će se sredstvima nadležnih državnih tijela u okviru obavljanja njihove redovne djelatnosti u suradnji sa svim djelatnicima u školi i stručno-razvojnou službou.

PROGRAM ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA LJUDSKA PRAVA I DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO

Temeljne značajke hrvatskog modela odgoja i obrazovanja za ljudska prava su sveobuhvatnost, jačanje odgojne uloge škole, osposobljavanje mladih za kvalitetan život, ostvarivanje europskih i međunarodnih standarda u ovom području i doprinos njihovom razvoju, jačanje identiteta u procesima globalizacije, te olakšavanje međukulturne i međunarodne suradnje.

Cilj je ovoga programa potaknuti humanizaciju odgojno-obrazovnog ozračja svake pojedine škole i cjelokupnog odgojno-obrazovnog sustava u Hrvatskoj. Odgoj i obrazovanja za ljudska prava važan je dio rada škole. Ona uključuje odgoj i obrazovanje o ljudskim pravima, ali također i odgoj i obrazovanje za ljudska prava. Odgoj i obrazovanje o ljudskim pravima je podučavanje o međunarodnim standardima ili oblicima kršenja ljudskih prava, dok je odgoj i obrazovanje za ljudska prava podučavanje ljudi o tome kako da poštuju i štite prava.

Nacionalni program je obvezan za nastavnike svih predmeta. Obvezni su proučiti ga, svoje odnose prema učenicima, kolegama i roditeljima uskladiti s njegovim

ciljevima, u suradnji s ostalim nastavnicima zalagati se za uspostavu novih, humanijih i demokratičnijih odnosa u školi i u lokalnoj sredini, svakom učeniku pristupiti kao osobi u razvoju koja je izuzetno značajna, bez obzira na ocjene u imeniku.

Program se provodi kurikularnim pristupom, kroz sve predmete gdje postoje programske teme koje su bliske temama ljudskih prava, u okviru sata razrednika, kroz izvannastavne aktivnosti u vidu projekata, koje zajednički osmišljavaju nastavnici i učenici.

Svrha edukacije učenika za ljudska prava je pomoći im je razumijeti što su to ljudska prava, doživljavanje njihove važnosti te potreba poštivanja i zalaganja za njih. Koristeći participacijsku, interaktivnu obrazovnu metodologiju, aktivnosti unutar edukacije za ljudska prava pojedincima nastoje pružiti vještine, znanje i stavove koji će im biti potrebni ako žele stvoriti svijet u kojem nema kršenja ljudskih prava.

Tijekom godine učenici kroz nastavne sadržaje stječu znanje o zakonima, normama, osposobljavaju su se za racionalno korištenje vremena u diskusijama, za brzo selekcioniranje bitnog iz velike količine informacija, za kratko prezentiranje najbitnijih informacija itd. Na takav način učenici već u školi stječu iskustvo, znanje i ljudske vrline potrebne za život u demokraciji, koje im omogućavaju da budu aktivni građani zauzeti za opće dobro.

5.9. VIJEĆE UČENIKA

Cilj:

- samoinicijativnost pojedinaca

- razvijanje sposobnosti rukovođenja
- razvijanje demokratskih načela

Namjena aktivnosti:

- aktivna uključenost u život škole
- odgoj i obrazovanje za demokratsko društvo

Nositelji aktivnosti:

- predsjednici razrednog odjela
- pedagog

Načini realizacije aktivnosti: sastanci vijeća učenika

Vrijeme: tijekom školske godine 2018./2019.

Vrednovanje (načini vrednovanja/ način korištenja rezultata vrednovanja, tko provodi vrednovanje):

- samovrednovanje učenika
- vrednovanje razrednika
- vrednovanje razrednih odijela/razrednika
- pedagog
- ravnatelj

U Školi se na početku školske godine osniva Vijeće učenika koje čine predsjednici učenika svakog razrednog odjela. Svaki razredni odjel bira na satu razrednika, većinom glasova po jednog učenika za predsjednika koji je i ujedno i predstavnik u Vijeću učenika. Konstituirajuću sjednicu Vijeća učenika saziva ravnatelj. Ravnatelj rukovodi konstituirajućom sjednicom do izbora predsjednika i zamjenika Vijeća učenika. Za predsjednika Vijeća učenika izabran je učenik koji je dobio najveći broj glasova nazočnih članova. Mandat člana Vijeća učenika traje do kraja školske godine u kojoj razredni odjel kojega predstavlja učenik završava redovito srednje obrazovanje.

Vijeće učenika u sklopu svojih ovlasti:

- priprema i daje prijedloge tijelima škole o pitanjima važnim za učenike, njihov rad i rezultate u obrazovanju
- izvješćje pravobraniteljicu za djecu o problemima učenika,
- predlaže osnivanje učeničkih klubova i udruga, predlaže mjere poboljšanje uvjeta rada u Školi,

- predlaže kandidate za općinski, gradski i županijski savjet mladih,
- surađuje kod donošenja Kućnoga reda
- pomaže učenicima u izvršenju školskih i izvanškolskih obveza i obavlja i druge poslove

Vijeće učenika odlučuje na sjednicama koje se održavaju prema potrebi, a vodi i priprema ih predsjednik kojega u slučaju spriječenosti mijenja zamjenik.

5.10. PREZENTACIJA ŠKOLE

Kako bi što više potpomogli razvoj svijesti o važnosti obrta i obrazovanja za obrtnička zanimanja, škola redovito sudjeluje u svim manifestacijama koje za cilj imaju upravo afirmaciju obrtništva.

BR.	PODRUČJE AKTIVNOSTI	NOSITELJI AKTIVNOSTI	VREMENIK AKTIVNOSTI
1.	Sajam poslova	ravnateljica, profesori stručnih predmeta, stručni učitelji	proljeće
2.	Sajmovi zanimanja u osnovnim školama	ravnateljica, nastavnici	travanj-svibanj
3.	Prezentacija Škole u 8. razredima osnovnih škola Osječko-baranjske županije	ravnateljica, nastavnici	travanj-svibanj
4.	Dan otvorenih vrata škole	ravnateljica, profesori stručnih predmeta, stručni učitelji	svibanj

6. KALENDAR AKTIVNOSTI ŠKOLE

MJESEC	AKTIVNOST	NAPOMENA
--------	-----------	----------

rujan	3. rujna 8. rujna 22. rujna	Početak nastave za školsku godinu 2018./2019. Međunarodni dan pismenosti Europski dan bez automobila	
listopad	2. listopada 5. listopada 8. listopada 16. do 20. listopada 18. do 21. listopada 31. listopada	Međunarodni dan nenasilja Svjetski dan učitelja Dan neovisnosti Dan kruha i zahvalnost za plodove zemlje Projekt- 72 sata bez kompromisa Svjetski dan štednje	predavanja neradni dan projektni dan
studeni	1. studenoga 16. studenoga 17. studenoga 20. studenoga	Svi sveti Međunarodni dan tolerancije Pješaćenjem do Vukovara Svjetski dan djece	neradni dan
prosinac	1. prosinca 7. prosinca 10. prosinca 20. prosinca 21. prosinca	Svjetski dan borbe protiv AIDS-a Dan matematike Dan ljudskih prava Međunarodni dan solidarnosti Zadnji dan prvog polugodišta	projektni dan
siječanj	14. siječnja	Zimski odmor učenika Prvi dan drugog polugodišta	
veljača	11. veljače 14. veljače	Svjetski dan bolesnika Valentinovo	
ožujak	8. ožujka 22. ožujka	Međunarodni dan žena Svjetski dan voda Šišanje korisnika Caritasovog centra za beskućnike	
travanj	18. travnja 29. travnja	Dan bez nastave Prvi dan proljetnih praznika Proljetni odmor učenika Prvi dan nastave nakon proljetnih praznika	projektni dan
svibanj	1. svibnja 15. svibnja 22. svibnja 31. svibnja	Međunarodni praznik rada Izlet u Orahovicu Međunarodni dan obitelji Zadnji dan nastavne godine učenicima završnih razreda Dan otvorenih vrata Škole Tijelovo	neradni dan neradni dan
lipanj	5. lipnja 14. lipnja	Svjetski dan okoliša Zadnji dan nastavne godine	

U Osijeku, 25. rujna 2018.

Ravnateljica:
Maja Zorić, prof.

Predsjednik Školskog odbora:
Mirna Rosandić, prof.